

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hudi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebnih naročnin. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštne proste.

Slovenska kmečka zmaga.

Gornja Radgona, 22. avgusta.

Danes se sliši na mnogih krajih pokanje topičev. Vse kar čuti narodno-kmečko, je razveseljeno. Okrajni zastop je po 17 letih zopet naš. Z vstrajnim delom smo si ga priborili. Občino za občino smo morali naskočiti in jo vzeti nasprotnikom. Jeden uspeh slavimo danes, ko smo zopet postali gospodarji v okrajnem zastopu. Greni nam jo le britka novica, da je Gornja Radgona postala trg vkljub prizadevanja naših poslancev. Toda tudi vsled tega ne obupamo, ampak vravnali bomo nadaljnookrajno politiko po tem mestu. Navajeni smo borbe in dela, za to zremo z zaupanjem tudi v bodočnost. Zahvala za zmago gre našim vrlim županom in volilnim možem, ki so nas v boju vodili in neustrašeno podpirali, ki so stali na dan volitve trdno kakor skala ob narodno-kmečki strani. Zahvala tudi vsem možem, ki so nas v boju vodili in neustrašeno podpirali, zlasti narodno zopet probujenemu Sv. Juriju ob Ščavnici.

V skupini kmečkih občin smo zmagali z 29 proti 19 glasovom. Izvoljeni so: Josip Veberič, župan v Boračevih, Martin Križan, župan na Ščavnici, Anton Trstenjak, župan v Ivanjcih, Jakob Nemec, župan v Okoslavcih, Anton Divjak, župan v Radenci, Franc Nuk, župan v Trbegovcih, Matija Kavčič, župan v Starešinih, Alojz Trstenjak, župan v Grabonošu, Fr. Slekovec, župan v Kraljevcih, Jakob Kolar, župan v Kapeli, Franc Kegl, župan v Murščaku, Ivan Kunce, župnik pri Sv. Juriju, Jakob Zemljčič, posestnik v Radenci, Janko Pelc, posestnik v Poličkem vrhu, Josip Škerlec, posestnik v Gornji Radgoni, Al. Replič, posestnik v Galuškaku.

Tudi v veleposestvu bi bila zmaga lahko naša, toda polnoštevilo so prišli na volišče le narodni veleposestniki iz Sv. Jurija. Izvoljeni so: Franc Vračko v Orehoveh, Adolf Zorzini, Gornja Radgona, Oton Zorzini, Gornja Radgona, Johan Kurbos, gostilničar, Gornja Radgona, Klotar Bouvier, fabrikant, Gornja Radgona, Alojz Koller, posestnik na Moti, Franc Vinkler, meščen v Radgoni, Anton Fekonja, zidar v Radgoni, Vincenc Steinbrenner, grajščinski oskrbnik v Negovi, Alojz Kreft, posestnik v Očeslavcih.

Kot veliki obrtniki vstopijo v okrajni zastop: Radenska Slatina, Boračevska Slatina, radgonska

mestna opekarna in Franc Zangl, mesar v Gornji Radgoni.

Z delom za kmečko ljudstvo si bo novi okrajni zastop gotovo pridobil priznanja hvalj med prebivalstvom, da mu tudi v prihodnje ostane zmaga gotova.

Slava vsem, ki so pripomogli h takratni zmagi. Živel narodni okrajni zastop gornjeradgonski!

Poslanci Slov. kmečke zveze.

Shod v Št. Juriju ob južni železnici.

V nedeljo 25. avgusta je imela naša Slovenska kmečka zveza že dolgo zaželeni javni shod v Št. Juriju ob juž. žel. Zbralo se je okoli 200 vrlih šentjurskih možev in fantov. Prihiti so k nam trije govorniki, dva državna poslance S. K. Z. dr. Benkovič in Pišek, in podpredsednik S. K. Z. Mlakar. G. Mlakar otvori shod in odda besedo dr. Benkoviču, ki, burno pozdravljen, prinaša pozdrave od poslancev S. K. Z. in Slovenskega kluba sploh. Omenja, da ima S. K. Z. pravico zborovati na celim Spodnjem Štajerskem, torej ni nobena hujskarija, če S. K. Z. zbora tudi v Št. Juriju ob juž. žel., če tudi nima v tem okraju še našega poslanca.

Potem govori o vzroku, zakaj se je S. K. Z. ustanovila. Ožigosa prejšnji gnili mir, ker se je v tem času za ljudstvo jako malo storilo in ker se je pod to slogo širil gnili liberalizem, proti kateremu se bo S. K. Z. zmiraj z vsemi močmi, toda s poštenimi sredstvi bojevala, naj si nastopa ta liberalizem v obliki Narodne stranke, ali v kateri drugi obliki. Nadalje omenja, da je S. K. Z. tudi narodna, mogoče še bolj kakor liberalna Narodna stranka. Potem govori o potrebi združitve kmetov, ki je pri nas mogoča le v S. K. Z. Poroča o veliki kmečki ali agrarni zvezi vseh kmečkih poslancev v državnem zboru. Naznanja, da so k tej zvezi, ki šteje okrog 270 poslancev, torej več kakor polovico vseh poslancev, pristopili tudi vsi poslanci Slovenskega kluba. Na to veliko kmečko zvezo so bo morala vlada z naprejem ozirati pri sklepanju postav in zdaj je upanje, da se bo dalo kaj storiti za kmeta.

Razloži vzroke, zakaj sta se ustanovila Slovenski klub in Jugoslovanski klub, zakaj naši poslanci ne marajo iti z liberalnimi poslanci v eden klub. Nadalje še omenja potrebo jugoslovanskega ministra, o

uradništvu, o nagodbi z Ogrsko, in melioracijskem zakladu. S tem je končal svoj govor. Burni živio-klici so pokazali, da je njegov govor napravil velik utis na zborovalce.

Nato je povzel besedo državni poslanec Pišek, ki, zopet burno pozdravljen, govori jako poljudno in prikupljivo o samopomoči kmeta v združitvi, o krivični cenitvi posestva in omenja, da je že stavil v državnem zboru predlog, da se ta krivica odpravi, in da hoče to tudi doseči; nazadnje govori tudi o zavarovanju za starost in onemoglost. Navdušeni živio-klici so pričali, da je govoril vsem iz srca. Njegov govor je žel priznanje celo od pristašev Narodne stranke.

Za njim govori podpredsednik S. K. Z. g. Mlakar navdušeno o namenu S. K. Z. in o združitvi kmetov v Kmečki zvezi. Pravi, da se bo S. K. Z. potegovala za razbremenitev kmečkih posestev in da naj se odpravi zemljiški davek in se naj upelje dohodninski davek. Govori tudi o ljudskih šolah, o carini, in drugim. Nazadnje pa vabi vse kmete, da se naj združijo v Slovenski kmečki zvezi. Viharni živio-klici.

Nato se izvoli krajni odbor S. K. Z., sami vrli kmetje.

Sprejete so bile sledeče resolucije:

Javni ljudski shod S. K. Z. v Št. Juriju ob juž. žel. dne 25. avgusta:

a) odobrava postopanje svojih poslancev v državnem zboru, njih vstop v Slov. klub in jim izreka popolno zaupanje;

b) ohsoja ločitev dr. Ploja od poslancev S. K. Zveze;

c) zahteva, da se vsekakor prepreči otvoritev meje za uvoz živine ali klanega mesa iz Srbije ali Balkana sploh;

d) zahteva, da se čim preje otvori kmetijska šola za Spodnji Štajer.

Proti resolucijam je glasovalo samo 6 pristašev Narodne stranke. Ko se še podpredsednik shoda toplo zahvali za njihov trud in poučljive govore, zaključijo predsednik ta sijajni, blizu poltretjo uro trajajoči shod.

Shod bi se bil vršil prav mirno, ko bi ne bili prišli tudi nepoklicani pristaši liberalne Narodne stranke na shod. Med njimi se je najbolj odlikoval celjski zdravnik dr. Serneč, ki je s svojimi nerodnimi medklici motil dr. Benkoviča in Pišeka med govorom.

Podlistek.

Mojster Mihael.

Poslovenil F. F.

(Dalje.)

II.

Deset let pozneje, drugi sveti velikonočni dan leta 1772. je bilo. Raz zvonika staročastiljive cerkve Sv. Petra v Solnogradu so vabili zvonovi k popoldanski službi božji.

To je tista znamenita cerkev zgodovinskih spomenikov tako bogatega mesta ob Salici, v kateri se nahaja v desni postranski ladiji grob sv. Ruperta, tega navdušenega apostola krščanstva in ustanovitelja sedanjega Solnograda, kateri veliki svetnik je ustanovil tudi leta 582. samostan istega imena.

Proti temu kraju miru je korakal tistega lepega popoldneva mož, katerega mračno obličje je, dasiravno je nosil novo obleko, jasno kazalo, da velikonočno veselje ni našlo pota v njegovo srce. Kakor mu njegova nedeljska obleka navidez ni bila po volji in bi raje tičal v svoji zamazani delavni suknji, tako mu še tudi marsikaj drugega, kakor je kazal, ni bilo po volji.

In ni sijala udanost iz njegovega lica, kakor je to bilo pri drugih obiskovalcih tega svetega mesta; njegove ustnice niso molile pobožne molitve, razkave roke se niso hotele skleniti, ko je obstal pred preprostim grobom, ki je bil pač cilj njegovega pota; on se je marveč jezil nad usodo, da se je tako neusmiljeno igrala z njim.

Zakaj je morala ravno njegova žena, njegova pridna Katarina ali prav Katarina, ki je peljala tako dobro njegovo gospodarstvo, ki je prenašala tako potrpežljivo njegove sitnosti, ki je njegovega sinčka

tako skrbno vzgojila, in vedno vse tako dobro opravila, pod zemljo v najboljših letih?

Pri teh bridkih mislih je segel mojster Vendelin s svojo razkavo roko v razkuštrane lase, kajti naš kolar je bil, ki je stal ob grobu svoje žene, ki jo je izgubil pred letom in dnevom.

In z izgubo zveste tovarišice ga je hotela zapustiti tudi sreča za vedno. Kajti komaj je bila pokopana žena pri Sv. Petru, ko je začel njegov zaslužek vedno bolj in bolj pojemati.

Vendelin se je preselil že prej v mesto Solnograd, in to najbrž ni bilo dobro; zunaj je bil ob cesti edini kolar, dočim jih je bilo tukaj več njegovega rokodelstva in se je tako zaslužek delil.

Tudi je manjkalo v hiši miru in zadovoljnosti, ki je z materjo Katarino izginila iz hiše. Kratkotamo, manjkala je pobožna, pridna gospodinja in slišalo se je skoraj samo kreganje mojstra Vendelina, tako da se je moral Ksaver, ki je na žalost očetovo kazal malo veselja do kolarstva, s svojimi gosli ali kako knjigo skriti v najzadnji kot na podstrešju, dokler se ni očetova jeza polegla.

Če pa ga je dobil mojster Vendelin pri knjigi ali z gosli v rokah, potem je gromelo kakor nevihta v gorovju. Potem je zmerjal fanta lenuha in ničvredneža in mu je dal poskusiti pogosto ne preveč nežno svojo roko; pri takih prilikah se je tudi jezil Vendelin nad ranjko materjo, ki je kazala pogosto Ksavru svoje veselje, če je napredaval v goslanju in učenju.

Tudi sedaj pri grobu dobre žene Katre se je hudoval nad njo, da je mladiča podpirala v njegovih neumnostih, in je sedaj kriva, da tudi iz njega noče postati pošten kolar.

Toda ko je začel dajati svoji nevolji vedno glasnejše duška, je občutil roko na svoji rami.

Glej ga no, Vendelin, vdarilo mu je ob enem na uho, si tudi danes prišel k večernicam, da slišiš

muziciranje? Da, to je nekaj, kar se ne sliši vsak dan!

Nagovorjeni je neprijazno odbil roko ter dejal, med tem ko se je mrmraje obrnil v stran:

Ti si — Evstah, in čeravno je bil Evstah Leberl nekoč njegov najboljši součenec, ga vendar ni mogel več trpeti, odkar je izkopal njegovi ženi, pridni Katri, grob, in na njeno preprosto raket nametal prsti, da je ne vidi nikdar več — nikdar več!, kakor je zaklical Vendelin zopet bolestno, kajti on je spadal k tistim, ki nimajo nikakega upanja na oni svet, in od tod je izvirala tudi njegova nevolja, njegova nikdar izčrpana jeza, njegova vedno večja nezadovoljnost in obup!

Toda Evstah, ki je imel dobro, pobožno srce, je dejal: Katarina, Tvoja dobra žena, je gotovo v nebesih, katere si je ob tvoji strani, ti sitnež, do dobra zaslužila, in ona bo prosila Boga, da se pobojšaš, da ne boš s svojim dečkom ravnal preveč trdo in nepravilno.

Tedaj je vzkipele Vendelin. Kaj — Ksaver! Ničvreden dečko me vedno draži.

Evstah je zmajal s svojo sivo glavo. Temu ni tako, Vendelin, je dejal, pametna glavička tvojega sinčka, njegovo dobro, čisto srce je v celi šoli znano.

Evstah Leberl je bil namreč njegov krstni oter, zato ga je po pravici zagovarjal, ga imel jako rad in obžaloval, da ga ni bilo danes ob očetovi strani.

Jako rad bi šel Ksaver zraven na materin grob, toda oče je bil ravno zopet zelo hud na njega ter ga zaklenil v sobo.

To še Ksavru ne bi bilo prehudo, če mu ne bi oče zaklenil tudi knjig in goslij, na katerih je visel dečko z vsem srcem.

In to je bilo ravno, kar je pripravilo očeta čisto iz sebe, da njegov edinec Ksaver ni hotel po-

Ne samo, da jih je od dr. Benkovića slišal toliko, da si bo menda za zmiraj zapomnil, kedaj je v Sentjurju dr. Benkovića slišal, je še vrh tega s svojimi medklici pokazal, da se v parlamentarnem življenju, kakor se je dr. Benkovič sam izrazil, toliko spozna, kakor zajec na boben, kar je pri zborovalcih vzbudilo velikanski smeh in veselost. Manjkati seveda tudi ni smelo urednika „Narodnega Lista“ Spindlerja in učiteljev Kvedra in Culeka; tudi dr. Brenčič je pridno ščitil dr. Serneca. Svoje medklice bi lahko za sebe prihranili tudi župan Urleb, Osej ml., Verbič ml., Čretnik (mizar) in oboje Zupanca po domače Dobraje. Prišlo je tudi do burnih prizorov po zaslugi dr. Serneca, tako da so naši kmetje parkrat hoteli dr. Serneca in njegove pristaše postaviti pod kap.

Tudi tržka požarna bramba je hotela napraviti zmešnjavo med zborovalci, ker je med zborovanjem z trobentanjem naznanjala ogenj, katerega v resnici ni bilo. Naši se seveda niso dali premočiti od te nakane liberalcev.

Na tem shodu se je pokazalo, kakšni so pristaši liberalne Narodne stranke in s tem so pri nas zgubili še ta ugled, kolikor so ga imeli do zdaj. Navdušenje kmetov za S. K. Z. pa je tako veliko, da je upanje, da bo kmalu vsa občina združena pod zastavo S. K. Z.

Poslanec Pišek v Studenicah.

V nedeljo dne 25. avgusta po sv. opravi imela je naša podružnica štajerske kmetijske družbe zborovanje.

Slučajno je prišel na zborovanje tudi naš vrli državni poslanec Pišek, katerega smo z navdušenjem sprejeli. Govoril je o raznih strokah gospodarstva: o živinoreji, umetnih gnojilih, o vrbarstvu itd. Prisrčno se zahvalimo g. poslancu za lepe in podučne besede, kateremu izrekamo popolno zaupanje.

Poslanec dr. Benkovič v Zagrebu.

Dne 22. avgusta se je vršil v Zagrebu shod hrvatske „Stranke prava.“ Poslanec Slovenske kmetijske zveze je zastopal tamkaj državni poslanec dr. Benkovič, ki, burno pozdravljen, pozdravi skupščinarje v imenu „Slovenskega kluba“ (viharne živio-klice), torej v imenu ogromne večine slovenskega ljudstva ter jim želi popoln uspeh pri njihovih posvetovanjih in sklepkih. Glede na stališče „Slovenskega kluba“ hrvaškemu vprašanju se govornik sklicuje na govor dr. Krekov, s katerim se on in celi klub popolnoma strinjata. Nazore, ki so tam izraženi, bo klub vsigdar z največjo energijo zastopal, posebno pa pri sklepanju avstrijsko-ogrske nagodbe branil ustavno stališče hrvaškega naroda brezobzirno in ramo ob ramo z zastopniki hrvaškega naroda iz Istre in Dalmacije. (Viharno odobravanje.) — Hrvaško vprašanje v svojem sedanjem stadiju je tudi življenjsko vprašanje za Slovence. Kar se tiče notranjih strankarskih razmer v Hrvatski, izjavlja govornik, da je stališče njegove stranke seveda to, da se vanje ne vmešava. Vkljub temu pa vidi on v stranki prava glavno zavetišče za obrambo hrvaških pravic, kar pove že ime stranke. Govornik želi, da bi Hrvatje našli kmalu tako stališče, iz katerega bodo lažje branili interese ljudstva, kakor dozdaj, cilj pa mora ostati vedno isti: politično in gospodarsko čisto neodvisna Hrvaška skupno s slovenskimi zemljami, kajti le v tem okviru in v tej zvezi bodo Hrvatje najlažje dosegli svoje ideale. (Viharno odobravanje.) Končno pozdravlja govornik skupščino kot najbližji sosed Hrvatske, zastopnik volilnega okra-

ja brežiškega in v imenu štajersko-kranjskega Posavja, kjer je slovensko-hrvaško zajedništvo čustvovanje poglavo globoke korenike vsled zgodovinskih skupnih dogodkov: bitke pri Sisku, kmečkega punta itd. in vsled neprestanega medsebojnega socialnega stika. (Živahno ploskanje.) Govornik želi, da bi se ta čut skupno vedno bolj in več gojil ter negoval, kar bo on od svoje strani z vsemi silami podpiral. Da njegova želja ni prazna prevara, dokazujejo zadnji veliki izleti Hrvatov čez mejo, na drugi strani pa gravitiranje slovenskih sosedov proti Zagrebu. (Viharno pritrdjevanje.) Govornik konča z željo, da bi jugoslovanska misel mogočno vzrasla in napredovala.

Govornika med viharinami živio-klice vzdignejo na rame. Vsi poslušalci so bili od te prisrčne ovacije navdušeni in prevzeti. Videlo se je, da je zborovalcem nad vse drago prijateljstvo slovenskega državnoborbskega kluba.

Slov. krščansko-socialna zveza.

Slovenska nepolitična društva se združujejo v Slovenski krščansko-socialni zvezi. Društva iz vseh slovenskih dežel so v njej zastopana, za to pa so njeni občni zbori pravi vseslovenski shodi, slika Združene Slovenije.

Letošnji občni zbor Slovenske krščansko-socialne zveze se je vršil v Jesenicah na Kranjskem. Udeležilo se ga je tudi precej štajercev, bralno društvo v Dobrni pa je prišlo z zastavo. Vseh zborovalcev je bilo okoli 2000, med njimi tudi državni posl. dr. Krek, Pogačnik, Jaklič, Gostinčar in Demšar. Navdušenje na zborovanju za sveto stvar, za krščansko izobrazbo ljudstva je bilo veliko. Predsedoval je dr. Dermastia iz Gorice. V predsedstvu sta bila tudi dr. Hohnjec iz Maribora in Putih iz Trbovelj.

Tovariši Podlesnik je poročal o telovadbi ter predlagal ustanovitev Zveze telovadnih odsekov.

Podpredsednik S. K. S. Z. za Štajersko g. dr. Hohnjec je poročal na skupščini S. K. S. Z. na Jesenicah na Gorenjskem o štajerski zvezi tako-le:

Namen S. K. S. Z. je izobrazba, omika in napredek slovenskega ljudstva. Tak namen brez dvojbe zasluži, da se ga vsi krepko poprimemo ter z združenimi močmi težimo po njem. Količeka pomena je izobraženost posebno dandanašnji, v dobi velikega napredka na polju znanosti, pred vsem prirodoslovnih ved, na polju elektrike, tehnike, prometa, ni še treba natančneje dokazovati.

Kulturni napredek že sam ob sebi zahteva, da se udeleže njegovih dobrin najširši ljudski krogi, si čer ostane privilegij (last) več ali manj številne kaste (vrste) olikancev, kar bi človeški družbi bilo v največjo škodo, ker bi nižje sloje še bolj odtujevalo višjim ter bi pomnoževalo proletarijat, ki v svoji organizaciji omotici ne pozna drugega kulturnega ideala, kakor svoje socialistične utopije, katere ne morejo nobenega človeka osrečiti, ker so neizvedljive. Kot demokratje zahtevamo, da pride v občini, v dežli, v državi, v celem javnem življenju ljudstvo do tiste oblasti, ki mu pristaja. Zato pa moramo dosledno težiti za tem, da se ljudstvo dovolj počuti in izobrazi, da more to oblast rabiti in izvrševati sebi v prid in v korist cele človeške družbe.

Več izobrazbe in poduka zahteva tudi gospodarski razvoj sedanjega časa. Naziranje onegapruskega junkerja, ki je rekel: Kmetu ni treba omike; za svoj pljug samo potrebujem 3 vole: dva, ki ga vlečeta, in

enega, ki gre za njimi, je dandanašnji le še načelo najhujšega socialnega reakcionarstva, ki se še potika po kotih ohole liberalne buržoazije. Naše geslo je: Čim več strokovnega znanja ima naš kmet, obrtnik, delavec, in čim večja je obenem tudi njegova splošna omika, tem večji bo tudi njegov gospodarski uspeh. Krščanski socialisti hrepenimo po reformi človeške družbe, ki sedaj stoka pod jarmom kapitalizma. Doseči moramo ta svoj cilj le s pomočjo vseh ljudskih krogov, ki morajo ne samo poznati svoje gospodarske reve, kar ni težko, ker jih bridko čutijo, ampak morajo tudi vseskozi biti napolnjeni z zavestjo, da je spas človeške družbe edino le v kršč. soc. preosnovi. Koliko dela, poduka, izobraževanja pa še je treba v to svrhu!

Izobrazba tudi pospešuje vernost in moralnost. Ta stavek je za liberalca nerazumljiv, ker je vsak liberalec in radikalec prepričan, da se ravno z izobraževanjem med našim ljudstvom vedno bolj izpodmikajo tla katoliški veri, ali kakor se glasi v njegovem jargonu, klerikalizmu. Seveda, če pustimo, da taki možje z lešerbo svoje liberalne laži-vede našemu narodu razsvetljajo možgane, se to tu pa tam na vse zadnje doseže. Mi pa smo preverjeni o resničnosti pesnikovih besed: Das halbe Denken führt zum Teufel, — Das ganze Denken führt zu Gott! (F. von Weber.)

Zato se nikdar ne obotavljamo podati našemu ljudstvu to, kar je moderna veda dognala pozitivnega, stvarnega in resničnega, s trdim zaupanjem, da resnica ne nasprotuje, temveč vodi k Njemu, ki je resnica in obenem življenje. Prava izobrazba mora tudi izobraziti voljo, ublažiti in urediti človeško stremljenje in hrepenenje, kar stori človeka bolj dovzetega za nauke krščanske vere in zapovedi krščanske morale. Posebno pri mladini je najprej očitna blažilna moč prave krščanske izobrazbe, oziroma zle posledice, če se ji ta ne podaja. Saj skušnjava potrjuje, da pri mladini, ki je sama sebi prepuščena in brez znanja preplepi krščanskih in narodnih idealov, kaj rad zavladava Bachus in verna mu družica gospa Venus, in da fantje po takih krajih ne poznajo plemenitejših zabav, nego da pod bojovito zastavo Martovo preveliko življenski sili dajejo duška v medsebojnem pretepanju in klanju.

Temelje izobrazbe polaga domača hiša in ljudska šola. Pravijo, da ljudska šola dandanašnji ni na višini, in to je izvestno za tiste kraje, kjer se poduk ne vrši v materinščini. Toda tudi najboljša šola ne more storiti vsega, in še to, čemur se človek priuči, lahko pozabi, če se mu z vajo ne ohrani živo v spominu. Zato so prijatelji ljudske izobrazbe uvideli, da treba nepopolno delo izpopolniti z nadaljevalnimi i strokovnimi šolami, s poljudnimi kurzi, z ljudskimi knjižnicami in z društvi.

O dobroti nadaljevalnih in strokovnih šol Slovinci ne vemo povedati dosti. Naj si še toliko prosimo in zahtevamo, naša ljuba mati vlada si trdovratno zapira oči in maši ušesa, da nas ne vidi in ne sliši. Kar storimo za omiko ljudstva, moramo storiti iz lastne moči in z lastnimi sredstvi. Pripravno sredstvo so ljudske knjižnice, ki so pred kakim pol stoletjem na Angleškem in v Ameriki začela izobrazevalno delovati in so potem svoje delovanje razširjale tudi po ostalih evropskih državah. Količeka vpliva so na vzgojo ljudstva, vidimo n. pr. iz tega, da v državah z angleškim občevelnim jezikom znašajo knjižna izposojila vsako leto po 40—50 milijonov, na Nemškem pa 4 milijone, najmanj seveda v tisti kraljevini, kjer vla-

stati kolar, temveč da je tičal neprenehoma za knjigami ter goslal po več ur zaporedoma.

Da je bil njegov sin prvi v šoli in da ga je učitelj hvalil na vse pretege in mu je celo obljubil, da bo smel v kratkem v cerkvi igrati, to je seveda dopadlo Vendelinu na tihem, toda vendar mu ni bilo po volji. da Ksaver ni imel več veselja za očetov posel in vedno govoril o študiranju, za katero mu je manjkalo tudi potrebnega denarja.

V svoji nevolji ni sprva niti opazil, kako se je prostor pred cerkvijo in tudi pokopališče vedno bolj napolnjevalo. Marsikateri je hotel pred blagoslovom še na grobih svojih ljubih pomoliti par očenašev.

V cerkvi so se oglasile veličastno orglje. V začetku ni imel mojster Vendelin ušesa za te krasne glasove, hotel je le počakati konec večernice, da se pogovori z Evstahom še nekatere posameznosti radi nekega dela za samostan, toda ko je stal tako nekoliko časa tukaj in so glasovi godbe prodirali vedno na novo v krasno pomladansko naravo, mu je postalo naenkrat tako čudno pri sreju.

Bilo mu je, kakor bi bile melodije glasovi, ki so mu govorili k srcu, glasovi od zgoraj, iz svetlih oblakov, ki so kakor procesije nebeških duhov plavale mirno na modrem svodu.

In tedaj mu je bilo, ko bi govoril nadzemeljski glas k njemu: Slušaj, Vendelin, godba je čudna umetnost, ona razume srca mehčati, kakor solnce vosek, in glasovi godbe, ki so posvečeni Bogu, naredijo pogosto najljubše čudeže.

In Vendelin se je spomnil besed priprostega Evstahia, da si je Katarina s svojo potrpežljivostjo ob strani svojega sitnega moža gotovo zaslužila nebesa. Da, le prebogost je morala slišati od njega nezasluzeno trde besede; posebno rado se je to zgodilo, če je upala pripomniti: Ksaver je preslab za rokodelstvo, on je prej sposoben za kakega učitelja, ker se tako rad uči in tudi tako krasno gosla. In

s to tiho srčno željo je mati Katarina zaspala v Gospodu.

Tako je mislil pri sebi, med tem pa se neprenehoma hudoval ter od časa do časa pogledal na ljudi, ki so prihajali v cerkev. V hiši božji skoraj ni bilo več prostora, mnogo jih je že stalo pred cerkvijo, kakor Vendelin, ki se še je vedno prepiral z usodo, toda vedno manj, kajti godba je vplivala tudi na njega in ga narežila prijaznejšega proti vsem, nad katerimi se je hudoval.

In potem mu je bilo, ko so orglje tako naprej donele, kakor bi slišal naenkrat Katrin glas: Glej Vendelin, tako se mu je zdelo, da sliši njen ljubi glas, ti ne smeš biti tako oduren. Bog je dal, Bog je vzjel; on naju je zvezal, on naju je tudi lahko ločil, toda ni storil tega za vedno, midva se bodeva videla zopet tam, kjer ni več ločitve.

Ali je to mogoče? Vendelinu je vdarjalo srce skoraj slišno. Kje in kedaj bodem te zopet videl, Katra?, je jecljal.

In potem mu je bilo, kakor bi klical angeljev glas: Gori med zvezdami, kjer prebiva dobri oče.

In potem se mu je zopet zdelo, kako sliši Katarino: Glej, Vendelin, bodi dober proti Ksavru, naj-nemu ljubemu, dobremu otroku. Če hoče na svojih goslih peti kakor ptič in se vzdigniti kakor škrijanček proti nebeški modrini, le ga pusti, ne zadržuj njegovega poleta!

Ne zadržuj njegovega poleta! — Vendelin se je prijel za srce, in on je tišal vedno roko na njem, ko je že odzvenel zadnji glas orgelj in so ljudje že večji del zapustili cerkev ter se razgubili na vse strani.

In Vendelin še je stal na istem prostoru, ko se je že bližal cerkovnik, da zapre cerkvena vrata. Tedaj je opazil Evstah Vendelina, ter ga potrkal prijateljsko na ramo.

Vendelin je pogledal kvišku, kakor bise vzdramil iz spanja. Evstah, je dejal, o tem sem ja hotel

govoriti! Je že mogoče konec? je vprašal, kakor bi obžaloval, da ne sliši več Katarine govoriti mu na srce, ali boljše, da ne sliši godbe.

No, saj vidite, da je prišel mojster Mihael že iz kora, je odvrnil Evstah smehljaje.

Mojster Mihael, je odvrnil Vendelin, še vedno kakor v sanjah, tudi jaz sem srečal o neki priliki nekega mojstra Mihaela, na katerega sem tekom časa, sam ne vem zakaj, pogosto mislil. Kdo je mojster Mihael, in kje je?, je vprašal in se ozrl naokrog.

Mojster Mihael je nadškofijski godbeni ravnatelj, je odvrnil Evstah, ponosen na to, da so imeli pri Sv. Petru tako izvrstno godbo.

Vendelin je pogledal slavnega mojstra, ki je prihajal od cerkve, natančneje. Njegov pogled ga ni varal: Ta mojster Mihael je bil ravno isti mojster Mihael, katerega je srečal pred desetimi leti zunaj na prašni cesti, in zgledal je skoraj še vedno tako mladeniško čilo, kakor pred desetimi leti, ko ga je videl prvkrat.

Samo z enim pogledom je pogledal mimo korakajoč mojster Mihael Vendelina, in tudi njemu se je zdelo, da pozna to skoraj velikanško postavlo kolarjevo. Samo tega ni vedel takoj, kam se naj prestavi v duhu, da se spomni prvega srečanja.

Ko pa je Vendelin vzdignil klobuk, popolnoma zmešan in zoper svojo navedbo ponižno, tedaj je stopil mojster Mihael k njemu, mu pomolil obe roki ter dejal: Bog z vami, mojster Vendelin, dolgo je že tega, kar sva se videla! Nisem pozabil usluge, ki ste mi jo izkazali pred desetimi leti.

Takoj se je spomnil dogodka na prašni cesti, in ko je prišel Vendelin nekoliko k sebi, dala je beseda besedo, in kmalu je vedel Mihael, kaj je tiščalo Vendelina, namreč: da njegov sin noče postati kolar, temveč da hoče študirati in da še zraven hoče postati muzikus.

(Dalje prihodnjik.)

da historičska korporalska palica, v Prusiji. Da je naše ljudstvo velik prijatelj branja, je znano, in to nam tudi potrjujejo knjižnični izkazi v „Društvenem koledarčku.“ Čitanje je velik pripomoček izobraževanja, posebno če ga nadzirajo in regulirajo bralna, odnosno izobraževalna društva, kojih važnost in potrebe se ne more nikdar dovolj poudarjati.

In skupina teh društev, ki so svoje izobraževalno delovanje postavila na krščanski temelj, je S. K. S. Z., ki je bila ustanovljena l. 1897 v Ljubljani in ima svoje podzveze po Koroškem, Goriškem, Tržaškem in Štajerskem.

Proti koncu lanskega leta se je štajerska podzveza osamosvojila. To smo storili zato, da nekoliko razbremenimo centralo ter bolj poživimo in provincielno osredotočimo delovanje naših društev. V Ljubljani se nam nikakor ni nasprotovalo, temveč pozdravila se je naša namera z veseljem. In ko se je štajerska hčerka ločila od ljubljanske matere, jo je ta krepko pritisknila na srce, ji dala s seboj prelepo doto, namreč velik zaklad izkušenj, navodil in drugih pripomočkov ter jo hkrati zagotovila, da ji je materna hiša vedno odprta in da sme vselej domov prihiteti, kadar ji kaj teži srce ali kadar potrebuje nasveta in pomoči.

Pod predsedstvom dušnega očeta S. K. S. Z. g. poslanca dr. Kreka se je 29. novembra 1906 v Mariboru vršil ustanovni shod S. K. S. Z. za Štajersko. Sklenilo se je med drugim, da štajerska zveza pristopi kot ud k ljubljanski osrednji zvezi.

Iznova se je tudi naglašala želja, izražena že na II. slovenskem katoliškem shodu, naj se v vsaki župniji osnuje kako bralno ali izobraževalno društvo, kjer pa ni mogoče, naj se nadomesti s knjižnico in s poljudnimi predavanji.

V odbor so na ustanovnem shodu bili izvoljeni naslednji gospodje: Fr. Gomilšek, dr. Jos. Hohnjec, dr. Ivan Jančič, dr. A. Jerovšek, dr. A. Korošec, J. Krajnc, Ferdo Leskovar, Ivan Markošek, Fr. Spindler, Fr. Stuhel, Ev. Vračko; kot namestniki gg.: J. Čede, Ivan Gorišek, dr. A. Medved, Vinko Zolgar.

Popoldne istega dne je pod Krekovim predsedstvom bila prva odborova seja, kjer se je med drugimi važnimi ukrepi sprejel tudi sklep, naj se za ude S. K. S. Z. na Štajerskem priredi socialni kurz. Nato se je odbor konstituiral in sicer tako: predsednik dr. Korošec, podpredsednik dr. Hohnjec, tajnik Ferdo Leskovar, blagajnik Fr. Spindler.

V prvi odborovi seji sklenjeni poučni tečaj se je vršil od 18.—21. februarja t. l. v Mariboru. Vspored predavanj je bil: Pondeljek, 18. februarja, predpoldne: Splošna načela krščanskega družboslovja. Zgodovina kmečkega stanu, avstrijsko postavodajalstvo in kmet. Popoldne: avstrijska uprava in občina. Kmečko gibanje v raznih deželah. Alkoholizem. Torek, 19. febr., predpoldne: Naš kmečki program. Zadrugištvo. Razgovor in navodila. Popoldne: Knjigovodstvo. Društveni zakon. Nova volilna postava. Sreda, 20. februarja, predpoldne: Vera in narodnost. Delavsko vprašanje in organizacija. Shodni zakon. Popoldne: Socialna demokracija in kmet. Nauk o govorništvu. Govorniška vaja. Četrtek 21. febr., predpoldne: Splošna organizacija.

Predavali so g. dr. Krek in g. Ivan Podlesnik s Kranjskega, g. filozof Rožič iz Gradca, iz Maribora pa gg.: dr. Hohnjec, dr. Korošec, dr. Kovačič, kanonik Matek, dr. Medved.

Udeležencev je bilo 50—60, sami vrli kmečki mladeniči in mošje. Sledili so predavanjem z velikim zanimanjem in izredno pazljivostjo ter so si pridno delali zapiske. Opetovano in posebno ob koncu so izrazili svoje iskreno veselje in veliko hvaležnost za prelepe in koristne nauke, ki so jih slišali na tem kurzu. Daj Bog, da zasejano seme obrodi dober sad.

Naša zveza namerava prihodnjo zimo na kakem drugem kraju prirediti sličen poučen tečaj.

Kar se dostaja števila društev, ki so v S. K. S. Z. za Štajersko, imamo tistih 45 društev, ki so že prej bila v zvezi. Vrhutega je na Spodnjem Štajerskem še okoli 30 zanesljivih krščanskih društev, ki so deloma že javila svoj pristop, deloma pa še bodo; veliko društev pa se zdaj na novo snuje. Obeta se nam torej mlado, krepko življenje in veselo delovanje.

Ko so mladi celjski gospodje razbili slogo med štajerskimi Slovenci, se je — in to je dobra stran našega političnega boja — spodnještajersko ozračje rešilo starih morečih mijasov letargije in brezdelnosti.

Sedaj je naše geslo: Naprej! Pot nam je zdaj prosta!

Živela naša trojna ideja vodnica, ideja krščanska, ideja slovenska, ideja demokratična!

Za nepolitična društva na Koroškem je poročal g. Arnuš iz Podlublja, za Goriško Zvezo g. dr. Dermastia, za Tržaško g. Tul iz Trsta, in za kranjsko osrednjo zvezo g. Luka Smolnikar.

Dr. Lampe priporoča, da se že sedaj misli na zimsko predavanje. G. Tul iz Trsta priporoča Rafaelovo družbo za izseljenke. Načrt za bodoče delovanje je pokal dr. Krek. O tem še bomo govorili.

Po zborovanju je bila javna telovadba in ljudska veselica. Od vseh krajev Slovenije je došlo brzojavnik pozdravov, med njimi tudi mnogo iz Štajerske.

Politični ogled.

— **Haška mirovna konferenca.** V Haagu na Nizozemskem obstoji že dalj časa stalna komisija zastopnikov vseh držav, ki naj bi se dogovorili, kako rešiti preporna vprašanja med različnimi državami brez vojske. Nič ali kolikor mogoče malo vojske, to je njih geslo. Vendar mirovna konferenca doslej ni dosegla svojega namena. Vedno več zastopnikov se odteguje glasovanju. Medtem ko govorijo v Haagu o svetovnem miru, bombardirajo Francozi Kasablanko. Severoameriške države so sedaj predlagale, naj se ustanovi v Haagu stalno in obvezno mednarodno vrhovno sodišče. Temu sodišču se imajo predložiti vsi prepiri med posameznimi državami, katerih diplomacije sami brez vojske ne morejo rešiti. Kakor bi razsodilo to vrhovno sodišče, temu bi se morale države ukloniti. Sodišnikov naj bo 17; kako naj bi se ti izvolili izmed 47 velesil, ameriški zastopnik še ni predlagal. Nemčija in Angleška sta predlogu pritrili; mnogo držav pa se še ni izreklo. — Če se bodo države o tem predlogu zedinile, imenovati bomo morali uspeh Haške mirovne konference velikanski.

— **Mednarodni položaj,** tako se poroča iz diplomatskih krogov, se je to spomlad zato znatno izboljšal, ker se je cesar Vilhelm nemški spoprijaznil z dejstvom francosko-angleške zveze, kar se sedaj posebno pozna pri maroški zadevi, v kateri Nemčija ne dela več težav. Francosko-angleška zveza sedaj ni več naperjena proti Nemčiji, zato vsaj zdaj maroški nemiri ne bodo zapletli mednarodnega položaja. Drugi uspehi letošnjih vladarskih in ministrskih sestankov je ta, da se je glede na Macedonijo doseglo sporazumljenje med velesilami. Diplomaciji se je tudi posrežilo odstraniti vsa dosedanja nesporazumjenja med Angleško in Rusijo. Angleško-ruska pogodba je sklenjena in dogotovljena stvar.

— **Nagodbena pogajanja** med Avstrijo in Ogrsko bodo dogotovljena meseca septembra, tako poročajo Ogrci. O tem pa, ali bo Avstrija umaknila svoje zahteve ali Ogrska, doslej še ni nič znanega.

Mala politična naznanila.

Dne 22. avgusta. V Lisaboni na Portugalskem so odkrili zaroto proti kralju. — Italijanski socialdemokratski listi pišejo, da mora biti glavni boj socialdemokracije, boj proti Kristusovi veri, ker nauk Kristusov docela nasprotuje socialističnemu. — Danes je došel italijanski zunanji minister Tittoni na Severnik (Semering) k našemu zunanjemu ministru Arentalu. — Japonsko brodovje pride začetkom septembra v Trst. Poveljnik admiral Juin se bo odpeljal v Celovec, predstaviti našemu cesarju.

Dne 23. avgusta. Tittoni in Arental sta imela danes na Severniku dolgo posvetovanje. V vseh vprašanjih se je doseglo med njima popolno sporazumljenje. — Med ruskim vojaštvom v Sibiriji so nastali nemiri. — V Crnigori vre. Dosedaj so aretirali že pet članov bivše skupščine in 18 častnikov, ki so širili revolucijo. Bajce namerava knez Nikolaj prekinati ustavo, katero je l. 1905 podelil svojemu narodu. V tem slučaju se je bati, da izbruhne revolucija.

Dne 24. avgusta: Danes je odpotoval italijanski minister Tittoni iz Severnika v Išč, kjer ga bo sprejel naš cesar v avdienci. — V Varšavi na Ruskem so ustrelili revolucionarji inšpektorja železnice Varšave-Dunaj. — Na Ruskem bodo volitve za tretjo duno dne 28. oktobra. — Dunajski župan Lueger se je povrnil na Dunaj. Stanje se mu je nekoliko zboljšalo.

Dne 25. avgusta. Minister Tittoni je bil danes tri četrt ure pri cesarju. — Danes se je začel v Würzburgu na Nemškem 54. nemški katoliški shod. Udeležilo se ga je 300 društev. Vteležil se ga je tudi ljubljanski knezoškof. — Italijani so v Trstu napadli sprejeto Slovencev, ki so korakali k blagoslovljenju zastave društva Ilirije. — V Zagrebu je danes zborovala hrvatska kmečka stranka. Navzočih je bilo čez 2000 kmetov. Govorila sta kmeta Gombovič in pa Jemrič. V resolucijah so zahtevali kmetje samostojno Hrvaško in ločitev od Ogrske.

Dne 26. avgusta. Danes se je začelo v Amsterdamu zborovanje anarhistov. — Saški kralj je danes in jutri na lovu v triglavskem pogorju. — Včeraj se je vršil v Pečuhu ogrski katoliški shod pri obliki udeležbi.

Nemiri v Maroku.

Casablanca, 22. avgusta. Po zadnjem velikem porazu domačinov je pred mestom zavladal mir, razen malih spopadov. Domače oblasti so dale požgati oni del mesta, ki v njem stanujejo domačini, da jim s tem onemogočijo zavratne napade na Evropejce. Tudi Drude je začel uvidevati, da je njegova vojska premajhna, ako hoče doseči trajne uspehe ter uspešno varovati mesto. Zato zahteva novih čet. Do tega koraka so ga pripravile najbrž vesti z 21. t. m., da iz notranjosti dežele dohajajo k upornikom neprestano jezdeci in da rodovi pred Casablancou dobivajo redno vojne potrebščine, torej ne mislijo nehati z napadi. M noči od 21. na 22. t. m. so Marokanci zopet neprestano streljali na prednje straže francoske, razpostavljene okoli mesta. Zjutraj zgodaj 22. t. m. so priplule vojne ladje, slišavši streljanje, ter s topovskimi krogli razrušile in požgale na obali vasi in poslopja, kjer so se uporni domačini skrivali. Njihovim četam so le malo škodovali, ker so se ustaši umaknili za

griče med mestom in požganimi vasi. Kmalu potem je isto dopoldne obkolil velik oddelek Arabcev približavši se v megli, na konjih mesto ter se vrgel na prednje straže francoske navzlic hudemu ognju Francozov s suhega in z vojnih ladij. Proti njim je odpotislal Drude le majhen oddelek, ki je sovražnika kmalu potisnil nazaj. Toda kmalu se je zopet uredil v bojno vrsto ter zaničujoč smrt, iznova naskočil francoske postojanke, a strašenogelj iz topov ga je vrgel nazaj. Nastal je kratek odmor; čez nekaj časa pa je zopet privihrala čez griče v dolino, kjer je stala francoska pehota, velika četamaroških jezdecev, se je približala na 400 m, potem pa se odbita umaknila. Napadeno je bilo tudi zahodno krilo francosko, a brez uspeha. Sovražnik je bil odbit ter je bežal proti vzhodu. Krhavi prizor je trajal okoli dve uri.

Uporniki so proglasili podkralja v mestu Marakeš Mulej Hafid-a, brata sedanjega sultana Mulej Abdul-Asis-a, za sultana. S tem se je vnela v Maroku tudi domača vojska. Novi sultan namerava korakati nad Francoze pri Casablanci z 20000 jezdeci.

Casablanca, 23. avg.: General Drude je odpotislal oddelek na poizvedbo. Ko so vojaki hoteli plezati na bližnjo goro, napadel jih je sovražnik, katerega so po kratkem boju napodili. Ranjen je bil en stotnik in šest vojakov.

Fec, 24. avg.: Položaj je tukaj zelo resen. Evropejci bodo danes odpotovali.

Tanger, 25. avg.: Novi sultan je pisal svojemu bratu, naj se odpove prestolu. Novega sultana Mulej Hafid so pred mošejami (turškimi cerkvami) proglasili za sultana. Vsled tega je brezpomembna pogodba, katero so lansko leto sklenile velevlasti v Algeciras, glasom katere imata skrbeti Francoskain Španska za red v Maroku in morata imeti v maroških mestih zadostno število policajev. Pogodba se je sklenila s starim sultanom, in se novemu sultanu ni treba po nji ravnati. Položaj je vedno bolj zapleten.

Casablanca, 26. avg.: General Drude namerava napasti Marokance, ki taborijo blizu mesta. — Iz Evrope se dobi Drude 6000 mož. — Poroča se, da koraka novi sultan z veliko vojsko proti Casablanci.

Razne novice.

* **Za dilaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Ljutomeržani za kruh sv. Antona 2 K; neimenovana dve klaftri hrvi; Ostrc Marija, tržanka v Veržaju, 3 K; neimenovana za kruh sv. Antona 3 K; posojilnica v Slatinu 20 K; Polanec Fr. na Stanovskem za kruh sv. Antona 3 K; bogoslovci v Mariboru 60 K; gostje ob štiridesetletnici g. nadučitelja Rajšpa 24 K 12 v.; Medved Martin, župnik, 300 K; okrajna hranilnica Slovenjgradec 70 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

* **Duhovniške vesti.** Župnijo Sv. Andraž nad Polzelo je dobil č. g. Ivan Jodl, župnik pri Zg. Sv. Kungoti.

* **Spremembe** v štajerski kapucinski provinciji: P. Eduard Bervar gre iz Lipnice v Gradec kot superior. P. Otto Kocjan je prestavljen iz Lipnice v Gorico. — Iz Gorice je prestavljen P. Kamil Požar v Sv. Križ. P. Jožef Lapuh pa pride iz Gorice v Schwanberg. — Iz Wolfsberga sta prestavljena P. Egid Golob v Knittelfeld in P. Tadej Ranftl v Lipnico. — Iz Murave gre P. Sigismund Wagner v Hartberg za gvardijana. — Iz Celovca gre P. Filip Zemljč v Knittelfeld in iz Knittelfelda priheta P. Leon Črček v Lipnico in P. Ferdinand Stadler v Irlding. — Iz Schwanberga je prestavljen P. Leopold Mosbrugger v Wolfsberg, iz Irldinga pa P. Wilhelm Ebenberger v Hartberg. — Iz Gradca gre P. Gottfried v Muravo za gvardijana.

* **Šolskim vodstvom** in krajnim šolskim svetom naznanjamo, da se dobijo v trgovini tiskarne sv. Cirila v Mariboru vse tiskovine, ki so ukazane po novem šolskem in učnem redu.

* **Kontrolni zbori.** Domobranksko ministrstvo je odredilo, da se za tekoče leto opuste kontrolni zbori.

* **Evharistični shod** se je vršil minoli teden v Ljubljani. Prihodnjo leto bode slovensko-hrvatski evharistični shod v Spljetu, na kar že danes opozarjamo Slovence.

* **Zavarovanje proti uimam.** Z ozirom na pogosto točo, ki obiskuje naše Spodnje Štajersko, je v zadnjem zasedanju državnega zbora v imenu Slovenske kmečke zveze govoril poslanec Rožkar za splošno zavarovanje proti uimam. In že pred leti je stavil član Slovenskega kluba g. poslanec Povše to zaštevni predlog v državnem zboru. Sedaj se tudi slovenski liberalni politiki pridružujejo temu prizadevanju in bivši kandidat na Kranjskem g. Gombač objavlja bodrilen članek, v katerem se izreka za državno zavarovanje.

* **Proti usmiljenim sestram** v mariborski bolnišnici je začela hujskati „Marburgerca.“ Kot vzrok navaja, da je baje neka sestra pripravljala protestantovskega bolnika, naj se da krstiti.

* **Sadjarski in zelenjarski tečaj** bo na deželni sadjarski šoli v Mariboru od 16. do 21. septembra. Podučevalo se bo obiranje, sortiranje, odpošiljanje, shranjevanje in poraba sadja, potem shranjevanje in ohranjanje različne zelenjave. Poduk bo teoretičen in praktičen. Solnine ni nikake. Število udeležencev je omejeno na 30. Naznanila sprejema do 12. septembra ravnateljstvo sadjarske in vinarske šole v Mariboru.

* **Občni zbor** Zveze lavantinskih dušnih pastirjev in katehetov se boje gotovo vršil dne 4. septembra ob 11. uri v Poljčanah. Na dnevnem redu so važne zadeve, na kar se tukaj posebno opozarja. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Zaradi skupnega obeda naj p. t. gospodje pravočasno naznanijo svojo udeležbo č. g. Alojziju Cilenšek, župniku v Poljčanah.

* **Tržne vesti.** Kakor je prej vladala huda vročina, tako je nastopilo nepričakovano hitro hladno vreme, v mnogih krajih z deževjem. Počastil nas pa ni samo hlad, prinesel nam je tudi višje svetovne cene žit. Amerika utemeljuje višje cene z mrazom, ki je pritisnil v Kanadi. V Nemčiji imajo slabo vreme in zato so tudi tukaj cene po 2-3 mark poskočile. Vsled stalne višje cene v tujini so se dvignile tudi pri nas cene. Čukni položaj vlada danes. Sedaj, ko je bila kupčija navadno najbolj živahna, vlada danes čuden mir. Konzum in kupčija na noben način nečeta dovoliti današnjih visokih cen in se kupi le najpotrebnejše. Zategadelj promet spi. Cene so tedaj le enostranske in se ne opirajo na resnični promet. Konzum pričakuje, da se današnje cene ne bodo držale in da bodo padle. Če se to zgodi, nam bo pokazala bodočnost, ker sklepatisse ne da nič. Omeniti le hočemo, da svetuje neki agrarni list kmetovalcem, da naj se požurijo z mlatvijo, da spravijo zrnje prej ko mogoče na trg. Današnje cene nudijo lep dobiček in še dalje čakati s prodajo, je preveč riskirano. Kakor pravijo uradna poročila, ima Avstrija srednje dobro letino, cene visoke. Ogrska je seveda letos veliko manj pridelala kot lansko leto, vendar še znaša pšenica čez 32 mil. met. stotov. Kakor smo že omenili, je promet jako neznan. Tudi terminska kupčija je brez kupcev. Konec tedna nam zopet prinaša nižje svetovne cene in to je začelo vplivati tudi na naš trg, da je postala tendenca mlačnejša. — Pšenica je brez kupcev, kupi se le najpotrebnejše. — Rž stalna. — Oves je sicer brez konzuma. Početkom tedna so bile cene trajne, konec je nekoliko omajen. Oves je dal dobro letino. — Turčija se je začela majati in popuščati. Kaže se, da bomo imeli nad vse dobro letino. — Moka. Združeni mokaarji so potisnili cenr mlinskim izdelkom na jako visoko stopinjo in marsikatera naša gospodinja se z bridkostjo spominja, da je še pred kratkim tisto moko dobila za dobrih 30% ceneje. Oglejmo si pa, kaj da dela trg na debelo. Tudi tukaj vlada velika draginja, zato pa kupci nočejo seči po blagu. Kupcev ni, ker ti čakajo, da mora cena pasti, posebno finim vrstam. Zato so letos mlinci primorani, da delajo z jako skrčenim obratom, kar še ni bilo nikoli kratko po žetvi. Vselej so mlinci kratko po žetvi delali z vsjo paro, ker so dovažali najlažje in največ žita in je šla moka hitro izpod rok. Vse čaka na izpremembe, eni navzdol, drugi navzgor, torej čakajmo še mi, morda bomo še resleto jedli ceneji kruh. Promet obsega le nižje vrste pšenične moke. Ržena moka ima živahni promet in dosega višje cene. — Otrobi so jako visoki, vendar se nujno zahtevajo za takoj in za pozneje. — Svinjska mast. Vkljub veliki množini svinjine, kljub ameriškem izvozu, ogrsko blago ne odneha, ampak zahteva visoke cene. — Hmelj. Rastlina se je dobro razvila, promet neznan. — Deteljno seme. Kupčija s tem predmetom je jako slaba. Rdeča deteljica se kupuje nekoliko za jesen. — Kože. Situacija je mlačna, vsled tega si prodajalci ne upajo na trg z blagom. Tržne cene nižje kakor navadno v tem času. Konzum v vseh vrstah majhen. — Živina na dunajskem trgu. Ta teden je bil zopet slab za lastnike živine, ker dovedli so veliko živine in vsled tega so cene znatno padle. Posebno Hrvatska in Slavonija je poslala precej več živine. Cene je pa potlačilo tudi tlejtvo, da se je znatno manj kupilo za letvišča in provinco. Voli so izgubili do 4 K. Rejenih svinj se je dovedlo jako veliko in so se tudi lahko prodale. In vkljub velikemu dovozu so cene le neznanatno izgubile. Suhe svinje so pa v cenah hipoma poskočile do 4 vin. kg. ker se je dovedlo premalo živine.

* **Hmeljarstvo.** Hmeljarski konzulent Hoffer priporoča češkim hmeljarjem, naj čakajo s prodajanjem hmelja do uveljavljanja nove hmeljske postave, ker upa, da se bodo dale takrat doseči ugodnejše cene. — Žatski hmelj se prodaja že tudi 130 K za 50 kg. V Savinjski dolini pa se niti 100 kg tako drago ne prodaja. Tukaj se vidi, da judje in mešetarji krepko držijo skupaj! Poslanec Roblek, kje si? — Žatski hmelj je trpel vsled toče v zadnjem času in vsled mrzlih noči. — Dobro hmeljsko leto izrabljajo hmeljski mešetarji, da pritiskajo ceno. Veščaki pa izjavljajo, da mešetarji pretiravajo, kajti četudi je mnogo hmelja, vendar kakovost ni povsod izborna. — V Savinjski dolini se bo letos pridelalo okoli 10.000 stotov goldinga in okoli 12.000 stotov poznega hmelja. Mešetarji hmeljarjem letos veliko škodujejo. — V Zateu in Nemških Horšovicah prirede hmeljsko razstavo. In savinjsko hmeljarsko društvo?? — Občinski zastop Zatec je sklenil uplivati na deželni zbor, naj se sklene postava, da sme Zatec pobirati od uvoženega hmelja eno krono davka od 100 kg. Ta sklep je naperjen proti tujemu hmelju in so češki hmeljarji sami vznemirjeni.

* **Nov list** je začel izdajati urednik „Narodnega lista“ g. Vekoslav Spindler za svobodno narodno napredno (po domače liberalno) srednješolsko dijaštvo. Imenuje se „Svoboda“ Nazore tega dijaštva bomo lahko sedaj spoznali naravnost iz lista in ne bomo navezani samo na nezanesljiva poročila iz „Skalne kleti.“ Katoliško-narodni dijak imenuje Spindler v imenu svojih varovancev „črnuhe.“ Dijaštvo objavlja

tudi svoj program, v katerem izjavlja, da ne bo jemalo katoliško mislečih dijakov v svoje okrilje. No, saj se jim tudi nihče ne bo ponujal, v tem so lahko pomirjeni. Od svojih tovarišev zahteva liberalno dijaštvo, da vstopijo v Triglav, Savo in Ilirijo. Ali je g. Spindler postal tudi Sloveniji in Taboru nezvest. Zopet sprememba načel?

* **Zopet osebni napadi.** Neumorno delavni podpredsednik S. K. Z. g. Mlakar je na shodih Narodni stranki že pokvaril marsikateri uspeh in za to seveda ni ljubljenec te stranke. Po stari navadi ga je „Narodni List“ začel nesramno osebno napadati, kar kaže o veliki posurovelosti Narodne stranke v vseh slojih.

* **Gospodarsko edinstvo** in celjska Zadružna zveza. „Domovina“ očita vikarju Gorišek, da hoče razdreti gospodarsko edinstvo na Spodnjem Stajerskem. Naj vzamejo gospodje uradniki zadnji letopis celjske Zadružne zveze v roke in tam bodo našli, da je bilo koncem leta 1905. na Stajerskem 47 zadrug pri celjski Zadružni zvezi, 52, tedaj večina pa pri drugih zvezah. Edinstva tedaj ne bo celjski vikar razčlrl, ker je bilo že davno razdrto.

* **„Domovina“** ali „Konsumovina.“ „Domovina“ vedno naprej govori o konsumih. Ako Kmečka zveza kje ustanovi posojilnico, piše „Domovina“ o konsumnem društvu. Gg. pri „Domovini“ in celjski Zadružni zvezi ne vedo razločevati posojilnic od konsumov. Ker so „Domovini“ konsumi tako prirastli k sreči, bi jo bilo dobro prekrstiti v „Konsumovino“ ali kratko konsum.

* **Laško kmetijsko društvo** in konsorcij „Domovine.“ Kmetijsko društvo ni nobenega kmeta pokopalo, kakor trdi „Domovina“, pač pa je marsikateri gospod, ki sedi v konsorciu „Domovine“ z dragimi pravdami in tožbami pokopal nebroj kmetov. V konsorciu so gospodje, ki so z žalsko pivovarno spravili vse delničarje v nesrečo.

* **Drž. posl. Ježovnik na izletu.** V nedeljo dne 1. septembra je napovedala pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu shod Narodna stranka, na katerega je komandirala nedelavnega Ježovnika; ta hoče neki poročati, da se izogiblje najvažnejših sej v državni zbornici, kadar se razpravljajo kmečka vprašanja, ker jih dobro ne razume. Dalje želi tuži državni poslanec po vplivah svetu pojasniti, zakaj da se je njegova celjska stranka posluževala pri volitvah pijanih nevolilcev, ki so strahovali poštene, miroljubne kmete. Kateri kmetje niso njega volili, itak ne smejo na shod; državni poslanec je neki naravnost rekel v Saleski dolini kmetu, ki ga je prosil kot poslanca pomoči v nujni zadevi, naj gre k gospodu kaplanu, ker kmet ni volil njega, ampak Robiča.

* **Rodoljubno delo „Domovine.“** Jako zmeden članek „Domovine“ pod naslovom „Maribor“ se bavi z našimi razmerami v mestu. Seveda je jako duhovit in popolen, ker je v prvi polovici povzet iz vseh nemških listov; v drugi polovici je pa narekovano navdilo, kako bi morala delovati dr. Korošec in dr. Verstovšek. Spretni žurnalisti celjske klepetulje bi pravo zadel, če bi bil namesto teh dveh gospodov navedel gospode odvnetke, koncipijente in druge prave; tola teh se nikar ne loti, saj ti gredo tupačam v Narodni dom politiko vganjati k vrču piva; tu se najbolj rešujejo vsa narodnostna vprašanja; to je brez dvojbe in se ne sme oporekati! Toda brez šale; odsihob hočemo radi mariborskih razmer govoriti mi resno besedo, naj se pa zahvalijo g. dr. Rosina in drugovi svojim slabim zagovornikom celjskih listov, če zve svet marsikatero stran pravega njihovega rodoljubnega dela. Mi najbolj čutimo, da je nujna potreba, da bi delali zlasti v Mariboru vsi sloji skupno, da bi se kaj doseglo. Toda neodkritost, s katero se nastopa zahrbitno, ne dopušča skupnega delovanja. Je-li bilo častno od nekaterih članov mariborskega Sokola, da so se branili nastopiti pri veliki slavnosti v prid družbe sv. Cirila in Metoda radi tega, ker je bil v pripravljalnem odboru g. dr. Verstovšek? Odgovor hočemo, g. starosta! Omenimo še pa, da so še isti mesec, ko so rivali proti njemu, prišli k dr. Verstovšku, o katerem vemo, da je najbolj vnet za pravo sokolstvo in je tudi o nastopu mariborskega Sokola poročal v našem listu s posebno laskavimi besedami, prosit mesečne podpornine. S takimi možmi potem naj skupno delujemo! Članek nadalje posebno poudarja, da bi bilo treba v Mariboru bolj demokratičnega izobraževalnega društva; zakaj se ne lotijo ti gospodje prvaki takega dela? Le naprej, mi bomo vse take korake podpirali. Ledino sta začela orati le dr. Verstovšek in dr. Korošec, ki sta priredila že vsak lepo obiskan shod slovenskega delavstva. Pokazala sta s tem, da je mogoče delo z delavsko organizacijo, toda izogibati se ni potreba delavcem. Pri teh dveh prilikah smo videli prvič delavce v Narodnem domu; toda mislite, da je gospodom politikom okrog vrčkov ta začetek všeč, — kaj se. Oni smatrajo to za naravno delo, da so zopet zares lepo zborovanje slovenskega delavstva smešili in grdo zasramovali v „Domovini.“ To dejstvo kaže pač jasno, da so ti veliki rodoljubi le širokoustneži, ki hočejo s takimi napadi prikriti svojo lenobo, brezbriznost in nezmožnost za javno delo. Na druge neosnovane napade ne bomo odgovarjali.

* **Ornigova pridiga.** Ako marsikateri ptujski meščani cel božji dan nimajo drugega dela nego da hodijo na sprehod in iz gostilne v gostilno, ako pozimi hodijo v južne kraje, da se tam po cele mesece grejejo na toplem solncu, ako po leti odbežijo v hladne toplice in letovišča, potem je to vse prav. Me-

ščan je pač meščan! Kmet pa se naj ubija cel dan od ranega jutra do poznega večera, naj dela noč in dan kot črna živina, in če si le eno prosto urico privošč, potem ga že vidijo meščani kot lenuha, postopača. Tako so posebno hudi na romanje! Kmet si na romanjih nekoliko telesno odpočije, vidi nove kraje in ljudi, zraven pa se pokloni tudi svojemu Stvarniku. Meščani potujejo po cele mesece, kdo bi torej naj bil zaviden kmetu majhnega romarskega potovanja? Toda čujte, kako pridiga Ornigov list „Stajerc“ slovenskim kmetom v tem oziru: „Na božji pot hodijo zdaj ljudje . . . tisto lenobo in postopanje iz same pobožnosti ne moremo videti. Vse kar je prav, — ali ako vidimo cele vrste mladih, krepkih oseb, ki potujejo po svetu, medtem ko jih čaka doma delo, (Ornig se za nobenega ni nič opravi, in vendar delo ni zaostalo! Opom. ured.), ki zapravljajo denar . . . Najsvetejša dolžnost človeka je delo in začetek vsega slabega je lenoba! Kako velikansko škodo trpi kmet vsled romanja!“ Ornigov list je res lep prijatelj našega kmečkega ljudstva. Tako grdo ne piše noben nemški brezverski list!

* **Slovenska kmečka zveza** ima svoje pristaše v vsaki vasi na Spodnjem Stajerskem in zato je tudi dolžnost poslancev Slovenske kmečke zveze, da hodijo k svojim pristašom, kjerkoli se nahajajo, poročati o položaju v državnem zboru. To dolžnost so naši poslanci že dosedaj izvrševali in jo bodo še tudi v bodoče, naj potem „Narodni List“ imenuje to postopanje „lopovsko“ ali pa poslancem v milih besedah odsvetuje, da ne hodijo več v Ježovnikov in Roblekov okraj.

* **General dr. Kukovec** so na Ponikvi, v volilnem okraju dr. Korošca, izdali povelje, da poslanci Slovenske kmečke zveze ne smejo hoditi v druge volilne okraje govoriti nego v svoje. Seveda generalu dr. Kukovecu in njegovim opredom pa je prosta pot po celnem Spodnjem Stajerskem! Ker pa še general Kukovec nimajo v Kmečki zvezi nič govoriti, na njihovo povelje ne bo nihče se oziral! Zdi se nam, da se bojite naših poslancev! Mi se vaših ne bojimo!

* **Učiteljska mesta.** V Radečah je razpisano nadučiteljsko mesto (III. pl. r.). Prošnje do 30. sept. — Razpisana so def. ali prov. učit. mesta: v Bučah, St. Peter pod Sv. gorami (III. pl. r.), pri Sv. Antonu v sevniskem okraju (II. pl. r.), v Rajhenburgu (III. pl. r.). Prošnje do 22. sept.

Mariborski okraj.

m **Mariborski porotniki** za porotno zasedanje, ki se začne dne 16. sept.: Glavni porotniki: Franc Auer, dimnikar; Primož Ballon, hišni posestnik; A. Fabian, gostilničar; Jan. Gruber, usnjar; Ernest Grund, kavarnar; Jan. Kosar, hišni posestnik; Fr. Leinschitz, trgovec; vsi v Mariboru; Fr. Baumann, posestnik v Dobrenju; Karl Wodenik, gostilničar v Rošpahu; Gašpar Lambrecht, posestnik v Kumenu; Mih. Zink, posestnik v St. Lovrencu pri Mariboru; Alojz Pšunder, posestnik v Radvanju; Janez Vouk, trgovec v Peklu; Fr. Mlakar, veleposestnik v Hošnici; Anton Hrašnik, usnjar na Gornji Polskavi; Gašper Berghaus, mesar; Franc Jellitsch, trgovec; Jan. Luttenberger, hišni posestnik; Kajetan Murko, trgovec, in Franc Potočnik, usnjar, vsi v Ptuj; A. Potočnik, posestnik v Kozmenceh; Jožef Musek, oskrbnik; Murko Bauer, gostilničar v Ormožu; Ivan Erjavec, notarijatski uradnik; Jožef Novak, usnjar; oba v Ljutomeru; Franc Horvat, trgovec v Hercogovšaku; Rihard Sonns, posestnik v Breznu; Franc Skacedonik, posestnik v Spodnji Gortini; Zanez, Höbbling, ekonom na Muti; Fr. Germuth, gostilničar v Marnbergu; Andrej Habermann, sedlar; Ferd. Kisslinger, posestnik v Marnbergu; Maks Hödl, posestnik v Sp. Vižingi; Eduard Solero, trgovec v Ribnici in Valentin Urm, posestnik v Mariboru. Nadomestni porotniki: Franc Öhm, posestnik; Gvido Paternoli, zasebni trdnik; Seb. Scherer, trgovec s perutnino; Jurij Stern, kovaški mojster; Anton Strabeg, trgovec; E. Tisso, gostilničar; Jurij Welle, hišni posestnik in J. Zahradnik, brivec, vsi v Mariboru.

m **Okrajni zastop slovenjbištriški.** Cesar je potrdil izvolitev notarja Wiesthalerja za načelnika in Versolattija za podnačelnika okrajnega zastopa.

m **Pozor, kmetje!** Vojaško oskrbovališče v Mariboru kupi od pridelovalcev od 1. sept. t. l. naprej sledeče: 1000 g rži, 3000 ovsa, 2000 g sena, 1000 g slame za stelo, 700 g slame za postelje. Natančne določbe se izvejo pri oskrbovališču ustmeno ali pa pismeno.

m **Iz masčevanja.** Mariborski kamnosek Payer je 17. t. m. odpovedal pomočnikoma Martinu in pa Francu Leskovar iz Majšperga. Kot vzrok odpovedi sta smatrala, da ju je zatožil njihov tovariš Welt. Zato sta ga drugi dan v delavnici napadla in nevarno ranila. Tudi Weltov prijatelj Ban je dobil več ran z železnim drogom. Pri napadu jima je pomagal pomočnik Čuden. Napadalec je policija takoj zaprla.

m **Ponesrečila** se je 20. t. m. žena mesarja Reismana iz Maribora blizu Sv. Marjete ob Pesni, ko se je peljala na svoje posestvo v Jarenini. Ker se je zavora pri vozu pokvarila, se je začel voz navzdol kotati. Gospa je skočila iz voza in padla tako nesrečno, da je nezavestna obležala. Zdravniki dvomijo, da bi okrevala.

m **Politično društvo** za lenarški okraj priredi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. politični shod v nedeljo

1. septembra ob 3. uri popoldne: Govori drž. poslanec Ropškar. Prijatelji Kmečke zveze, vsi na shod, da slišimo, pa se tudi pomenimo eno in drugo!

m Svinjska kuga. Pri posestniku Irgoliču v Slov. Bistrici ste zboleli minoli teden kve svinji. Jedna je takoj crknila, drugo so pa prej zaklali. Komisijska je spoznala, da ste svinji imeli svinjsko kugo. Oblasti so takoj vse potrebno ukrenile, da se ta nevarna bolezen ne razširi.

m Jarenina. Fortsritlarska večina našega krajnega šolskega sveta je želela in hotela zelo fortsritlarskega nadučitelja. Dobila ga je. A zdaj — čujte in strmite — ga ne mara, ker je vendar preveč fortsritlarski. Celotno izvanredno fortsritlarsko načelnik Reininger je proti novemu nadučitelju. Bojimo se, da bo postal Reininger klerikalni nazadnjak. Potem pa je kmalu konec sveta.

m V Studencih pri Mariboru priredi tamošnje izobraževalno društvo dne 1. septembra ob 8. popoldne v gostilni g. Leskoška veselico. Odbor uljudno vabi k obilni udeležbi.

m Zg. Poljskava. Dne 1. sept. se vrši v Hermanovih prostorih velika ljudska veselica v prid revni šolski mladini z mnogovrstnim sporedom.

m Bralno društvo pri Sv. Barbari pri Mariboru priredi v nedeljo dne 8. septembra t. l. v šolski sobi šaloigro „Trije tički“. Začetek po večernicah. Vstopnina 15—80 kr. stojišča oziroma sedišča. Čisti dobiček je namenjen za nakup novih knjig. Po predstavi je prosta zabava, petje, šaljava pošta, boj s korijandoli itd. v gostilni pri g. Janezu Sabedar.

m Izkaz darov za Ruško kočjo do 18. avgusta. Gospod Jožef Melzer, steklar v Mariboru 18 kročnikov. Gospod Dragotin Švigelj, velepos. in lesotrzec v Rušah 1½ m² desak. Gospod Ivan Lamprecht ml., fotograf v Karčevini 40 K, gospa Marija Winterberger-jeva v Trstu 7 K, gospod Anton Santel, c. kr. šolski svetnik v Gorici 4 K, gospod Franc Pišek, državni poslanec v Hotinji vasi 4 K, gospod Anton Kebi, velepos. in lesotrzec v Borovnici 10 K, gospod Jožef Hallegger, tovarnar v Moravskem Schönbergu 2 mizna prta, 6 otirač, 6 brisalk; gospa Sernc-eva v Rušah 12 žlic, nožev in vilic, gospa Alojzija Glaser-jeva v Rušah 12 žlic, nožev in vilic, gospa Ivana Sernc-eva v Rušah 6 kavinih skudelic in 6 kavinih žlic, gospa Marija Glaser-jeva 8 postelnjake, gospa Reza Stani-jeva v Rušah 12 kročnikov, gospa Marija Sernc-eva v Kraljevcu na Ogorskem 10 K, gospa Marija Novak-ova v Rušah 12 K, gospd. Micka Novak-ova razne igralne karte, gospa Marija Jug-ova 10 K, gospa Anastazija Pinterič-eva 12 K, gospa Julijana Mule-jeva v Rušah 10 K, gospd. Micka Mule-jeva v Rušah 6 kavinih skudelic, gospd. Ančka Mule-jeva v Rušah kavin stroj, gospd. Mima Bajc-eva v Rušah 6 kavinih skudelic, gospd. Lizika Mule-jeva v Rušah 12 žlic, nožev in vilic, gospd. Micka Senekovič-eva 12 kročnikov, gospod N. Tisovec c. kr. stražmojster v Rušah 5 K, gospod Hinko Dobnik velepos. v Zrečah 2 K, gospod Jožef Lamprecht, c. kr. uradnik na Dunaju 1 K, gospa Julčka Švigelj-nova v Rušah, kavin mlin, 2 kuhinjska noža in kuhinjske vilice, gospa Linika Oswald-ova na Smolniku 2 laborja, gospod Pavel Glaser, c. kr. poštni uradnik v Gradcu 2 K, gospod Anton Godce, učit. v Lembahu 2 kuhalni ponvi. Slavno društvo „Die Naturfreunde“ v Mariboru 20 K.

Podpisano društvo izreka vsem darovalcem pristožno zahvalo ter se priporoča še drugim svojim prijateljem! Planinski pozdrav! Podružnica slov. plan. društva v Rušah, 29. vel. srpana 1907.

Ptujski okraj.

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Preteklo nedeljo dne 25. t. m. je predaval v našem bralnem društvu poslanec K. S. Z. za Stajersko dr. Kovačič, profesor iz Maribora. Veselili smo se predavanja, dokaz temu je, da se nas je zbralo okrog sto mladeničev in mož. Blizu dve uri nam je govoril o domači zgodovini in o zgodovini kmeta ter nam pokazal, kako je kmet iz grajščakovega sužnja postal njegov najemnik in iz najemnika prost, samsvoj gospodar! Pristržno se zahvaljujemo gospodu doktorju za izvrstno predavanje in ga prosimo, naj le vsako leto vsaj enkrat pride z enako vrednim predavanjem! Bralno društvo nam pa kakor čujemo ponuja na malo mašo novo zabavo, baje gledališčno igro, tudi takrat bomo prišli, da si ogle-damo in navdušimo za dobro stvar!

p Konkurz je napovedal trgovec Tombah v St. Vidu pri Ptuj.

p Obrtniki ptujskega okraja. Dne 5. septembra se vrši volitev volilnih mož za pridobinsko komisijo IV. razred, sodnijski okraj Ptuj dežela. Vsak, ki želi, da mu bode pridobinski davek pravično odmerjen, naj zapiše na volilni listek sledeča imena: Brenčič Janez, mlinar, Gernei; Cizerl Jožef, gostilničar, Mezgovci; Grahari Janez, gostilničar, Hajdina; Potrč Janez, pek, Vintarovec; Šamperl Janez, gostilničar, Spuhlja; Turkuš Janez, usnar, Lešje; Zorko Vinko, trgovec, Vitomarci; Koser Franc, gostilničar, Juršinci; Korenjak Martin, gostilničar, Bukovci; Hameršak Franc, tesarski mojster, Kiear; Bohak Anton, čevljar, Krčovina P.; Arnuga Anton, čevljar, Nova ves P.; Valič Jakob, gostilničar, Borovci; Goričan Matija, agent, Sikole; Toš Tomaž, gostilničar, Drebetinci; Kostanjovec Anton, trgovec, Možkajnci; Bezjak Ignac, kolar, Krčovina P.; Repič Jožef, mlinar, Zagorec; Murkovič Tomaž, gostilničar, Zavrač; Zagoršek Anton, trgovec, Dornova; Bračič Franc, gostilničar, Nova ves P.; Marčinko Franc, gostilničar, Nova ves P.; Brmež Janez, gostilničar, Budina; Horvat Jožef, trgovec, Gorišenci; Klemenčič Anton, trgovec, Drstenik; Strelec Franc, gostilničar, Bukovci; Sori Franc, gostilničar, Polensak; Zorko Anton, trgovec, Hajdina; Simonič Janez, kolar, Brstje; Horvat Franc, gostilničar, Trnovska ves; Kegl Franc, trgovec, Budina; Vrabčič Ignac, trgovec, Stoperci; Reicher Anton, mesar, Cirkulane; Mahorič Urban, gostilničar, Jiršovec; Lorber Jurij, gostilničar, Naprle; Golob Jakob, gostilničar; Zlatolič; Krefl Jan, gostilničar, Grajena; Maučič Filip, gostilničar, Nova cerkev; Rižnar Jožef, gostilničar, Jurovec; Brumen Jožef, kovač, Rogoznica; Gojkovič Anton, kamnosek, Podlož.

p Bralno društvo pri Sv. Miklavžu pri Ormožu priredi dne 8. septembra gledališko igro „Čevljar“.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Sestanek slovenskih katoliških abiturientov je dal nekemu mlademu, finemu gospodeku, ki si gotovo domisluje, da je kot preizkušena luč na političnem nebu poklican, razsvetliti v svojih počitnicah tudi ljutomerske razmere, a ravno ne spozna, da so se mu v vročih dneh brez dela precej omehčali možgani v liberalno-modri glavici, temu, pravim, je dal sestanek povod, da se je žrtvoval za slovenski narod, namočil svoje pero in jako dobrohotno napadel zlasti ljutomerske gg. kapelane, osobito se je obrnil proti meni. Njegovi člančiči v „Domovini“ kažejo tako otročje-plitvo nezrelost, da bi bilo pod častjo moža, ž njim se poizkušati. Zato izjavim le-to: Z naličnico se skriti za plot in blato metati na ljudi, ki se brez naličja borijo za svoje vzore in hodijo mirno in premtšljeno svojo pot, to je otročje, pobalinsko, četudi se gospodeku dozdeva orjaški poljični čin. „Domovina“, ki je sprejela te dopise, se je postavila s tem na neverjetno nizko stališče, obenem pa opravičila moj nastop, da sem ji v dveh bralnih društvih dal slovo. Menda se pač nihče ne bo našel, ki bi zagovarjal nedolžno „Domovino.“ — Ljutomer, dne 27. avgusta 1907. Jan. Ev. Kociper, kaplan.

l Iz Slov. gorice. V nedeljo 25. t. m. narediva s tovarišem izlet k Sv. Ani na Krembergu. Bil je krasen dan, nič manj krasna bila je igra Gar-cija Moreno, katero je ta dan predstavljalo tamošnje društvo. Vsa čast diletantom, ki so se toliko trudili. Po dokončani igri se podava midva in še dva tovariša v bližnjo gostilno, da si nekoliko ohladimo žejo. Komaj se vsedemo, začnejo štirje blizu sedeči možaki zabavljati čez bralna društva in čez duhovnike. Ne mislite, da so to bili kakšni vročekrvni fantje, kaj se! To so bili odrasli možje, katerim je „Stajerc“ evangelij. Ali ni boljše, če je človek pri bralnem društvu in se udeleži njenih prireditvev, kakor pa če posedava cele dneve po gostilnah, zapravlja denar, drugi dan pa je nesposoben za delo. Ali ni so duhovniki naši prijatelji? Ali niso iz naše sredine, iz naše krvi? Kdo bode vas psovalce na poslednjo uro pripravil, ako ne duhovnik? Ko gre kak pijanec ponoči iz gostilne in plesišča, tedaj ni vera v nevarnost, le kar je verskega, kar je narodnega, to vam je trn v peti. To je sad „Stajerca.“

l Nemščina Stajercijancev. V začetku tega meseca je bila v nekem kraju (ime še sedaj zamolčimo) komisija zaradi neke meje. Neki Stajercijanec se je hotel pred okrajnim sodnikom postaviti s svojo nemščino in je odgovoril: „A bos du pecirskrihtar, di maine meja get in dize mijačln bis maine vrbačn.“ Sodnika je silil smeh, vendar ga resno vpraša: Kako Vi morete s tem dokazati, kje gre Vaša meja? In mož se na to odreže: „A bos du pecirskrihtar, ih hōp ain hundert pričln.“ Žalostna smešnica!

l Ljutomer. Deček samomorilec. Pod tem naslovom je prinesla zadnja številka „Slov. Gospodarja“ vest, da se je v Ljutomerski župniji poskusil obesiti neki (?) deček. Ker je prerezal vrvi, je baje bežal v neko grabo, si vrgel ramo iz sklepa ter ondi umrl. — Slučajno sem se mudil v Mariboru in čital to žalostno novico. Tem bolj me je presenetila, ker sem mislil, da bi ta deček utegnil biti moj učenec Samoumor malega dečka je pač nekaj nenavadnega. Kaj takega se lahko pripeti v kakem mestu, kjer se že nežna mladina zastruplja in pokvarja. Toda med našim dobrim in vernim slovenskim ljudstvom na kmetih kaj takega vendar ni mogoče! Zato me je užalila ta novica. Ko sem prišel domov, sem poizvedoval na vse strani, pa o samoumuru kakšnega dečka mi ni vedel nikdo nič povedati. Tudi nobeden deček ni bil pokopan v tem času. Toliko na ljubo resnici in dobremu imenu Ljutomerskih župljanov. Ognjevlav Skamlec, katehet deške šole v Ljutomeru. Opomba uredništva: Mi smo to vest povzeli iz drugih listov.

l Ljutomer. Nikakor ni naš namen odgovarjati na dopise v „Narodnem Listu“ in „Domovini“ glede sestanka katoliških abiturientov. Vsi ti dopisi značijo že sami ob sebi neolikanost, nezrelost, nevednost in podlost vsem znanega dopisnika, da se jih mora sramovati celo vsak trezno-misleč liberalc. Dalje se nam ne zli vredno dokazati, kdo razdvoji tukaj Slovenstvo, saj ogromna večina res zavednih narodnjakov predobro ve, — kako in kdaj se je začelo odvracati ljudi, — posebno mladi naraščaj od svoje vere, — oziroma cepiti v mladini takozvana napredna načela, — recte brezversstvo. Besede: brezversstvo po četjerklerikalnih mogotcev, so pa, naravnost povedano, taka budalost, da ni treba daljšega razmotrivanja. Kaj je brezversstvo? Če se katoliki poštenjaki zbirajo? Ali imajo to pravico samo brezverniki framazoni?! Klerikalni mogotci! Torej smo le mogočni in meročajni, ali ne? Protestiramo le zoper sledeče trditve v „Narodnem Listu“ št. 37, glaseče se: 1. Prišlo jih je kakih 40. 2. Ubožci niso mogli dobiti prenočišča. 3. V boljših slovenskih hišah niso hoteli nikogar sprejeti. Stanovanj ni manjkalo, lahko bi jih prenočilo, tudi 300. Če bi jih pa bilo le 40, kakor laže dopisnik, potem bi bili lahko postavili vsaki osebi salon na razpolago. Verni katoličani smo in spoštujemo zato verno in pridno se udeležimo dijakov; v čast smo si steli, da smo imeli priložnost, skazovati ravno temu, vsega spoštovanja vrednemu dijaštvu gostoljubnost. Kedo hoče in še upa trditi, da tu navedene narodne hiše, oziroma njih gospodarji in gospodinjice, niso ugledni, niso pošteni, oziroma da ne zaslužijo biti imenovane boljše

ugledne hiše? Župnišče, Bratuša Marija, Dijak Fric, Ivančič Nina, Razlag Erna, velezaslužni učiteljci, kateri delujeta že nad 30. let požrtvovalno v prid naši mladini, Jurska Gera, Kučovec, veleposesnik, Murat Josip, Ozmec Janez, Postružnik Marija, veleposesnica, Pauša Jozefa in Ana, Rajh Alojz, občinski odbornik, Rajh Jakob, Skuhala Peter, župnik, Smodiš Josip, občinski odbornik, Stajniko Franc, Skrllec Henrijeta, Vaupotič Ivan, Vovk Katarina, Zachert Franc, učitelj, Zemljik Fric. Ta občno znana imena v dokaz, kako lažnjiva je gori omenjena trditev v „Narodnem Listu“.

l Vojaško veteransko društvo pri Svetinjah priredi v nedeljo dne 1. septembra t. l. v prid ponesrečenih in bolnih družtenikov tombolo v gostilni gospoda Antona Ficka na Kamenščaku pri Ljutomeru. Začetek ob pol 4 uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Bralno društvo št. 111 pri Velenju priredi v nedeljo, dne 1. septembra veselico pri g. Ivan Kranjcu s sodelovanjem škalskega tamburaškega zbora. Igrali se bodo veseligrigi: „Pri gospodi“ in „Vaški skopuh. Po igri prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

Konjiški okraj.

k Vitanje. Dne 7. t. m. smo pokopali ob obilni udeležbi Matevža Poklič, ki je nad 50 let zvesto opravljal mežnarsko službo pri tukajšnjih dveh cerkvah. Rajni je bil rojen l. 1823. Svoje otroke je skrbno vzgojil. Zadnja leta je preživel pri svoji sneni vdovi. Pred tremi leti je dobil zaslužni križec za 40-letno zvesto službovanje. Sveti mu večna luč!

k Konjice. O naši ozkotirni železnici bi bilo dobro enkrat nekaj povedati v premislek slavni železniški upravi. Vozijo namreč vlaki, kakor se jim zdi, enkrat imajo zamudo, drugokrat pridejo prehitro. Zamud bi jim ne zamerili, ker morajo čakati v Poljčanah na vlake glavne proge južne železnice, a da pridejo na različne postaje 5—10 minut prehitro, kakor n. pr. zadnjo nedeljo popoldan, to nikakor ni v redu, ker potem občinstvo vlak zamudi. Vsemogočna gosпода na tej železnici sta glavni sprevednik in „Bahnmeister.“ Prvi je do Nemceev, boljše nemčurjev nad vse prijazen, a Slovencev tudi iz bolj-ših stanov ne upošteva. Tudi politično delovati se ta mož čuti poklicanega, kakor je pokazal na Kresni-Kovem volilnem shodu pri Andrelehu, kjer je klical slovenskim kmetom, pristašem Slovenske kmečke zveze, da se jih mora „ausiśmeisen.“ Bahnmeister pa ima vse senožeti ob progi v zakupu, ter si dela s tem ogromni dobiček, železnici pa škodo. Posušeno seno vozi namreč na železniških vozičkih, ter tako trosi seme po progi, da je potem cela proga kakor goščava, ki jo je treba večkrat opletati. Ali bi ne bilo boljše, da bi se trava prodala na dražbi posameznim kmetom, ter bi ne bilo treba sena po progi voziti? Potem pa, če le kaka krava ob času paše stopi na železniški svet, je že „Bahnmeister“ tu in naznaniti dotičnega, da je kaznovan. Posestniki konjiškega okraja morajo ali vsaj morali so doplačevati k primanjkljaju, ki ga ima ta železnica, a koristi od nje imajo drugi. Če to ne bo zadostovalo, izpregovorimo prihodnjič natančneje. — Umrl je tu pretekli teden g. davkar Aleksander Otto, ki je bil, dasi Nemeec, prijazen in postrežljiv tudi v uradu, kar se pa o drugih mlajših davkarskih uradnikov ne more reči. V prihodnje bomo naprosili našega g. poslanca, da bo gospodom pripomogel do spoznanja, da so uradniki zaradi strank tu in ne narobe. Čudno to, v skoraj izključno slovenskem okraju konjiškem, skoraj sami c. kr. nemški uradniki. Lep kraj je, a domačini so tudi radi v lepih slovenskih krajih. Gg. poslanci, pozor tudi v tej zadevi!

k Bezina pri Konjicah. Nalezljiva bolezen škrlatica se je pokazala tudi pri nas in sploh v konjiški okolici. C. kr. okrajno glavarstvo je storilo vse potrebne korake, ter je tudi okoliško šolo že v soboto zaključilo. Tudi cerkveno predstojništvo je oznanilo, da se za časa boleznine ne bodo obhajale večje pobožnosti in v tem času navaadne procesije, da se tako bolezen ne bo razširjala.

Celjski okraj.

c Izobraževalno društvo v Celju priredi prihodnjo nedeljo popoldne ob treh, to je 1. septembra, predavanje v svojih prostorih. Govoril bo g. dr. Slavič o temelju človeške družbe.

c Premiranje živine v Laškem se bo vršilo dne 3. septembra. Pripeljejo se naj biki, krave in telice muredolskega plemena. Za premiranje je na razpolago 1370 K. Pripeljejo se tudi lahko svinje, velike bele pasme, za katere je na razpolago 220 K za premiranje.

c Gornjigrađ. Umrl je Jakob Ogradi, brat preč. g. opata v Celju in oče č. g. kaplana Ogradija. Naj v miru počiva!

c Vransko. Tu je umrl za pljučnico Franc Zgank. Bil je dolgo let marljiv cerkovnik, vesten knjižničar v izobraževalnem društvu. Sveti mu večna luč!

c Volitve v pridobinsko komisijo. Dne 3. septembra (v torek) se bodo vršile volitve volilnih mož

za pridobninsko komisijo v tretjem razredu in sicer za celjski sodni okraj na inšpektoratu Celje, Ringstrasse 12, II. nadstropje, od 9.—12. dopoldne in od 6.—6. popoldne. Od zaupnih mož v tretjem razredu postavljeni kandidati so: Franc Černovšek, pek in gostilničar v St. Juriju ob juž. žel., Ferdinand Golob, zidar, mojster v Gaberju; Virant Franc, gostilničar v Zalcu. Dne 4. septembra se bodo pa vršile volitve volilnih mož v IV. razredu tudi za celjski sodni okraj, na inšpektoratu. Od zaupnih mož postavljeni kandidati so: Alojz Šribar, gostilničar, Dobrtešaves; Fugina Lovro, trgovec, Zgornje Grušovlje; Stefan Guzeč, gostilničar, Griže; Voh Franc, čevljar, Zalec; Šušterič Franc, čevljar, Zalec; Miha Arlič, trgovec, Socka; Fran Majcen, mlinar, Socka; Rudolf Dobovišek, gostilničar, St. Jurij ob juž. žel.; Čretnik Jože, stavitelj mlinov, Podgorje; Resnik Jan, mlinar, Kasaze; Božnik Stefan, krojač, Dobrna; Confidenti Fran, gostilničar, Savodno; Fazarine Anton, gostilničar, Ostrožno; Miloš Jarmovič, trgovec, Svetelka; Alfons Sket, trgovec, Marija Dobje; Dominik Bezenšek, gostilničar v Stražici pri Frankolovem; Stefan Jakob, gostilničar v Loki pri Frankolovem; Martin Stainer, gostilničar, Gotovlje; Fran Malgaj, trgovec, Gotovlje; Vinko Vabič, trgovec, Zalec; A. Klinar, gostilničar, Svetina; Bikošek Miha, lastnik žage, Gradišče, občina Škofjavar; Anton Fazarine, gostilničar, Trnovlje; Podgoršek Jože, gostilničar, Podgrad; Mastnak Jakob, gostilničar, Lokarje; Jan. Frlež, mlinar, Repno, občina St. Jurij okolica; Fran Kompšek, gostilničar, St. Lovrenc pod Prožinom; Florijan Šribar, kovač v Spodnji Hudinji; Franc Gričec, lesni trgovec, Gaberje; Cajner Janez, gostilničar, Latkova ves; Alojz Kupec, mlinar, St. Lovrenc pri Preboldu; Šušterič Jože, krčmar, Teharje; Stojan Martin, mizar, Teharje; Matej Reher, mlinar, Velika Pirešica; Josip Lipuš, gostilničar, Ivenca pri Višnji vasi; dr. Branko Žižek, zdravnik, Vojnik; Uratarič Ivan, krojač, Vojnik; Karl Zagode, sedlar, Vojnik; Samec Franc, gostilničar, Ložnica; Matija Kranjc, mesar, Zalec; Alojz Šuler, gostilničar v Grižah; Karl Zupanc, gostilničar, Sv. Primož. Voli se osebno pri inšpektoratu, kakor uvdoma omenjamo, ali se pa pošlje z imeni volilnih mož izpolnjeno glasovnico na inšpektorat s sledečim naslovom: C. kr. volilnemu komisarju za volitve v pridobninsko komisijo, Celje, Ringstrasse 12, II. nadst. Glasovnico mora podpisati volilec sam. Pismo mora biti frankirano (znakovano). Glasovnici se mora pridati tudi volilna legitimacija. Podpisano glasovnico z legitimacijo vredi se lahko pošlje tudi v pisarno dr. Josipu Sermeč, odvetniku v Celju, kjer se dajejo tudi vsa pojasnila. Dne 3. septembra se bo vršila na c. kr. davkarji v Šmarji volitev 1 volilnega moža v pridobninsko komisijo v III. razredu. Novi kandidat je dr. Josip Georg, odvetnik v Šmarji. Dne 4. septembra pa se bo vršila ravnotam volitev 10 volilnih mož v IV. razr. Naši kandidati so: dr. Josip Rakež, zdravnik, Šmarje; Jože Čakš, sedlar, Šmarje; Baštev Anton, krčmar v Belem; Ig. Krušič, mizar, Šmarje; Fl. Goleš, krčmar pri Sv. Vidu; Jurij Lesjak, krčmar na Slivnici; Voga Franc, krčmar in trgovec, Grobelno; Stupica Anton, trgovec, Šmarje; Lindič Franc, sedlar, St. Vid; Skale Mihael, čevljar, Mala Pristova, okolica Šmarje.

Celjska okolica. Sedaj smo učakali, česar so se štajerski Slovenci že dolgo bali. Mladi celjski dohtarji so zajahalistaro kljuse spufani liberalizem, verski in gospodarski. Kar nemški meščani že zametujejo in nemški kmetje zaničujejo, to bi naj slovenski kmetje pobirali. Sklenili so, v vsaki župniji, ki šteje nad 1000 duš, ustanoviti od njih zavisno posojilnico in bralno društvo ali kaj podobnega. Tako upajo po svojih listih kmečko ljudstvo zbegati in svoji liberalni stranki pridobiti. V nedeljo, 11. avgusta t. l. so prijahali v Novocerkov, pa so jo zamudili. Šest ur poprej so namreč Novocerkovčani že osnovali svojo Hranilnico in posojilnico. Načelnik je č. g. kanonik dr. L. Gregorec, njegov namestnik Matevž Šip, udje načelstva: Alojzij Gobec, Franc Jankovič, Matevž Šilih, Andrej Matek in č. g. kaplan Luskar; računski pregledovalec: župan g. Jan. Pintar; njegov namestnik Jakob Padar. Nevoljni se podajo celjski dohtarji v Razdel k Janku. Voditelj sta bila neizogibni Lipuš in dr. Žižek mlajši. Tam so pivcem priporočali osnovati bralno društvo, katerega je pa le za liberalne liste treba. Povdarjali so, da naj kmet tudi takšne liste čita, da bo bolj razsvitljen, n. pr. celjsko „Domovino“ (ta je nedavno učila, da katoliška cerkev ni edino prava), „Slovenski Narod“, „Narodni List“ in menda v sili, zlasti ob volitvah, ostudni ptujski „Štajerc.“ Toda vse kaže, da iz tega bralnega društva ne bo nič. Prav, saj vsaki veren kristjan dobro ve, kaj je hudič Evi rekla, zastran prepovedanega jadu: Ne bosta umrla ne, ako ga jesta, marveč se vama bodo oči odprle. Protikatoliški listi niso za naše katoliško ljudstvo.

Katoliško bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel. priredi v nedeljo dne 1. septembra v novem poslopju na Kukovčevem veliko veselico s petjem, tamburanjem, z dvema gledališkima predstavama ter srečolovom povodom petletnice ob pol 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gornjigrad. Ustanovni shod bralnega in izobraževalnega društva v Gornjem gradu, bo v nedeljo, dne 1. septembra 1907 ob 11. uri predpoldne takoj po drugem opravilu v farovžu. Govoril bo g. državni poslanec dr. Anton Korošec. Pridite v obilnem številu!

Brežiški okraj.

Umrl je 27. avgusta na Vidmu ob Savi vpokojeni župnik iz Pišec, č. g. Jožef Pohl. Rojen

je bil 1. junija 1850. v Zavrču. Posvečen 22. julija 1878. služboval je kot kaplan v Konjicah, v Skalajah, Laškem, na Ponikvi, v Trbovljah, drugič v Laškem trgu in v Smarju pri Jelšah, od koder je nastopil župnijsko Pišce 12. oktobra 1890., katero je ostavil 30. aprila 1906. R. i. p.!

Iz Zabukovja nad Sevnico. Čudne sanje. Kdor količak prebira kak časnik, gotovo ve, da še sedanjemu državnemu zboru niti na misel ni prišlo, da bi sklepal o duhovniških plačah. A uradni pot — tajnik v Zabukovju g. Alič — vendar govori, da je državni poslanec g. dr. Benkovič že duhovnikom plače zvišal. Čudno! Toliče oblasti in spretnosti niti mi nismo pripisovali dr. Benkoviču, ko smo ga volili. Če bo kak gospod uradnik ali kak g. učitelj dobil starostno (doklado), bodete pa najbrže dolžili g. Ježovnika — ali koga — da mu je plačo zvišal. G. Alič, je tako govorjenje premišljeno?

Drobtinice.

d Drobne vesti. Sneg je zapadel dne 21. t. m. po koroških, štajerskih in kranjskih planinah. — Velika sleparstva pri oproščevanju vojaške službe so razkrili v Torontalskem komitatu na Ogrskem. Županijski zdravnik, občinski notar in vojaški zdravnik so delovali sporazumno. V šestih letih so proglasili pri vojaških naborih nad 300 bogatih kmečkih sinov za nesposobne ter so dobili za to visoko podkupnino. — V vasi Kale v Dalmaciji je na semnju hotel neki kmet razorožiti orožnika. Napadenemu je prišel na pomoč postajevođa, ki je razparal kmetu z bajonetom trebuh. Oče tega kmeta, 80letni starček, je napadel postajevođa, ki pa je tudi njega z bajonetom smrtno ranil. Mladi kmet je umrl na potu v bolnišnico. Vasičani so se hoteli nad orožnikom maščevati ter so ju znova napadli. Pri tem sta orožnika ranila še 8 oseb. — Kolera je začela razsajati po kitajskih in japonskih obmorskih mestih. — Avstrijske tovarne za jeklo so sklenile zvezo. — Osepnice se širijo po Dunaju. — Pri državni železnici v Galiciji so prišli na sled velikim goljufijam. — Za 60.000 K ponarejenega denarja je izdal trgovec v Rudolfsheimu pri Dunaju Jos. Dohnal, preden so mu mogli priti na sled. Izdeleval je že deset let srebrni denar. — Pri neki veselici na hotelskem vrtu v Njujorku so se stekli gostje in natakariji. Gostovje bilo blizu 10.000, natakarijev pa 500. Natakariji so se branili z noži in vilicami. Mnogo oseb je bilo smrtno, nad 500 pa lahko ranjenih.

d Čuden pojav zastrupljenja. Čuden slučaj zastrupljenja krvi se je pripetil v Allegheny, Pa. Perica Mary Coffers je svoje čevlje namazala s črnilom, ki ga rabijo za znanovanje perila. Nekoliko dni pozneje je s strahom opazila, da postajajo njene noge modro črne in da se ta barva polagoma razširja po celem telesu. Ko ji je pa končno to prišlo na vrat in glavo, je šla obupana k zdravniku. Ta je dognal, da se je črnilo vsesalo v kri, ki je strup raznesla po vsem telesu.

d Kako hitro leti lastovica? V Antverpnu so vlovili lastovico, ki je gneznila pod streho ter jo odnesli v 235 km oddaljeni Compiegne. Tam so jo izpustili z nekaterimi golobi-pismonoši. To se je zgodilo ob en četrt na osem zjutraj. Dočim so golobi nekaj časa krožili v zraku, preden so našli smer, je lastovica takoj švignila v smeri proti Antverpnu ter bila ob 8. uri 23 minut že v svojem gnezdu v Antverpnu. Preletela je potemtakem 235 km v eni uri in 8 minut, 201 km v 1 uri. Prvi golob je priletel v Antverpen šele ob polu 12. uri.

d Otrok s 4000 franki. Pred malo časom se je ustavil pred hišo nekega pastirja ob veliki cesti, ki vodi od Houdona na Francoskem, avtomobil. Iz njega je izstopil neki gospod in dal pastirjevi hčerki nekako šatuljo, rekoč, da se ne bo nikdar kesala, ker je vzela šatuljo. Nato je vstopil zopet v svoj voz in se odpeljal. Ko se je deklica zavedla in ni bilo videti avtomobila, je odprla šatuljo in našla v njej otroka in zraven na perilu štiri bankovce po tisoč frankov.

Književnost.

Š Liturgika. Katoliška liturgika za šolski in domači pouk. Spisal J. Kavčič, c. kr. profesor v Mariboru, izšla je v drugem natisu. Visoko ministrstvo za bogočastje in pouk in preč. lavantinski ordinarijat sta jo potrdila kot učno knjigo za srednje šole. Druga izdaja ima kot dodatek vzore sv. maše za praznik presv. Rešnjega Telesa v slovenskem in latinskem jeziku in liturgične slike na dvanajstih tablah. Ker so v knjigi zbrani vsi potrebni nauki o katoliški službi božji ter so važnejši po večjem tisku ločeni od manj važnih v malem tisku, bo knjiga dobro služila katehetom in učencem. Sicer pa bi bilo želeli, da bi večja liturgična knjiga bila v vsaki krščanski hiši, da bi se iz nje učili otroci in odrasli spoznavati lepoto katoliške božje službe. Imenovana knjiga se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, vezano po 2 K, po pošti 20 v. več.

Narodno gospodarstvo.

g Strigalica ali uholaz je žuželka, od katere imajo ljudje razne, čeprav neopravičene predsodke. In jo na vse načine preganjajo. In vendar je ta živalica bolj koristna kakor škodljiva, najmanj pa še

nevarena. Strigalica je ponočnjak, ki vedno stika, zlasti po ličinkah, bubah, raznih škodljivih mrčesih in je posebno v vinogradih radi tega zelo koristna. Zlasti v bližini kislega črvička, katerega zasleduje, se jo pogostoma najde. Ona uniči njegove bube tudi na nedostopnih krajih, kakor v razpoklinah kolov, itd., kamor druge koristne živali, n. pr. tiči, ne morejo. Priporočalo bi se torej, zlasti na vrtilih, kjer znajo strigalice včasih malo škoditi, te živalice v podstavljenke kepice lesene volne loviti in jih v vinogradih izpustiti.

Najnovejše novice.

Ruška koč se otvori dne 8. septembra.

Okrajni zastop gornjeradgonski. Pri včerajšnji volitvi načelnikstva bil je izvoljen g. Anton Trstenjak, župan v Ivanjeih za načelnika, in g. Jakob Zemljič, občinski svetovalec v Radencih, za njegovega namestnika. V odbor pa sledi gg.: Jože Veberič, občinski predstojnik v Boračovi; Ivan Kunec, župnik pri Sv. Juriju; Jože Škrlec, veleposestnik, Gornje-Radgona; Jakob Zemljič v Radencih. Iz veleposestva g. V. Steinbrenner, oskrbnik, Negova, in kot veleindustriec virilist g. Fr. Zangl, gostilničar, Gornja-Radgona. Nasprotniki, videč, da so v manjšini, so zmetali puške v koruzo in niso prišli k volitvi.

Osebnosti. Listi poročajo, da ostane državni pravnik dr. Bayer v Celju. — Poštar Anton Sehel v Grobelnem je prestavljen v Laški trg. — Sodna kancelija Konrad Breznik v Celju in Josip Bogovič v Gornji Radgoni sta imenovana za sodna oficijala.

Sladko krm kupuje v celih vagonih „Hrvat-slo-v. gospodarsko društvo v Zagrebu“. Ponudbe se naj pošljejo naravnost.

Pozor!

Naročnike „Slovenskega Gospodarja“, ki so dobili opomin, prosimo, da kmalu pošljejo naročnino, da jim ni treba v začetku septembra ustaviti lista.

Upravništvo Slov. Gospodarja.

Listnica uredništva.

Gornja Radgona: Smo že imeli prej članek! — Celje: Za Vransko došlo prepozno! — Gaberje: Bomo porabili! Hvala za pozdrave! — Črna: Hvala za svarilo! Pozdrave! — Manula: Nekaj bomo porabili! Pozdrave! — Sv. Jakob, Pozališče, Slovenjgradec, Vojnik: Prihodnjici! — Dobje pri Planini in Planina: V zadnjem trenutku smo se morali odločiti za prih. števil.

Loterijske številke.

Dne 24. avgusta 1907.

Gradec	30	83	3	76	64
Dunaj	14	82	27	85	73

Tržne cene

v Mariboru od 24. avgusta 1907

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		21	—	—	—
rž		17	50	—	—
ječmen		17	—	—	—
ovca		16	—	—	—
koruza		14	—	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		20	—	—	—
sena		6	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krumpir		—	8	—	—
sir		—	82	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		1	68	—	—
špeh, svež		1	60	—	—
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisl		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	6	—	—

Zahvala.

Dne 5. avgusta t. l. uničil nama je požar poslopja, katera sva imela zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“. Cenitev škode vršila se je takoj na licu mesta in zavarovalnica nama je tudi takoj izplačala vso odškodnino do zadnjega vinarja.

Vsled kulantnega postopanja zavarovalnice štejeva si v dolžnost izreči ji javno zahvalo in to edino domačo zavarovalnico vsakemu najtopleje priporočati.

V Bodkovci pri Juršincih, dne 7 avgusta 1907.

Franc in Marija Vučina mp.
Jurij Golob, mp. priča.

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnništvo se mora priložiti snamka za odgovor.

Da se v najem pekarija in trgovina v okolici Maribora. Naslov pri upravnistvu. 576 (2-1)

Viničar se sprejme, kateri si lahko svoje živino redi, 4-5 glav. (prednost ima, kateri razume delo ameriškega nasada) na Slemenu pri Blažu Urbas Selnica ob Dravi. 581 (2-1)

Izjava, Jaz podpisani prekleham vse žaljive besede, katere sem očital nepremišljeno v poštnih zadevah, o velespoštovanju gospej c. kr. poštarici v Rečici na Paki. Tem potom prosim omenjeno odpuščanja in ob enem zahvalim, da je odstopila od sodnijske kazni. Franc Jama. 582 (1-1)

Mesarskega učenca sprejme g. Reisman Friedrich, Koroška cesta št. 66. Maribor. 579 (1)

Priden fant, kateri se hoče kroatstva učiti, se sprejme takoj pri A. Kossar, krojaču, Stolni trg 5 Maribor. 575 (3-1)

Gostilno čez ulico v bližini kake tovarne prevzame v najem. Kdo pove upravnistvo. 577 (3-1)

Proda se lepo posestvo, 4 njive travnik, hiša zraven cerkve pri Ptuj. Naslov pri upravnistvu. 578 (2-1)

Več lepih hrastov je na prodaj po zmerni ceni. Kupci naj se kmalu oglasijo pri Janezu Minih v Krčevini, pošta Vurberk. 580 (2-1)

Mlin na tri tečaje z velikim novozidanim gosp. poslopjem, vse zidano in z opeko krito, potem velik ribnik, kjer se lahko veliko z ribarstvom peča, posestvo meri z vodo okoli 27 oralov. Drugo so večina travniki, nekaj gozda, dve njive, vse pri okrajni cesti v lepih Slov. goricah. Primerno bi bilo tudi za žago, ker v bližini ni nobene žage. Mlin pa je itak z delom obložen. Cena 20.000 kron. Pojasnila daje Feliks Čuček, mlinar, Gorna Volčina pošta Sv. Lenart v Slov. gor. 574 (2-1)

Za kupništvo visoko v gorah se išče oseba, ki zna kuhati in vse sama opravlja. Nastop takoj. Mesecno 14 kron. Pismene ponudbe se naslov A. B. C. št. 23. Pošta Muta-Hohenmauten-Stajersko. 587 (1-1)

Novozidana hiša, pet sob, tri kuhinje, velika klet, perila kuhinja in hlev, se po ceni proda. Maribor, Oberrotweierstrasse št. 84. 559 (3-8)

Lepo posestvo, 12 oralov, obstoji iz 3 oralov sadonosnika, 1 oral novega nasada, travnika in rodovitne njive z mlekarškim gospodarstvom, v bližini Maribora, se zaradi selitve proda. Naslov v upravnistvu. 556 (5-3)

Pridni delavci se sprejmejo vsak čas proti visoki plači pri Šaleškem premogovniku v Velenju oziroma v Škalah, ležečem ob železnici Celje-Spod. Dravograd. Stenovanja so na razpolago. 445 (10-9)

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje
iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Priden viničar se sprejme na viničarstvo v Sausalu pri Lipnici. Pogoji dobri. Rudolf Kapaun, Graz, Leitnerstrasse 4. 562 (2-2)

Viničar s 5 ali 6 delavskimi močmi proti dobremu plačilu pri g. Rihart Ogrizek, Leitersberg pri Mariboru. 567 (3-2)

Lepo posestvo pri Zgornji Kunčiči v Gaju št. 43, obsega 6 oralov je na prodaj. Pojasnila pri g. Zverlin v Tegethoffovi ulici 30 Maribor. 563 (3-2)

Vinogradniki pozor!
Vinske sode že rabljene vsake velikosti v dobrem stanu priporoča Jožef Hvalec, sodar v Mariboru, Reiserstr. št. 3. 565 (3-2)

Sprejme se stalno sposoben in samostojen prirejevalec zgornjega usnja. Janez Runeš, Maribor. 648 (3-8)

Posestvo se proda v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe bradje, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 orala. Več pove Franc Cerič, Lembaška cesta št. 71. 872 (16-12)

Držala za časopise priporoča sl. društvam v vseh velikosti P. Kostić v Celju. 543

XXXXXXXXXXXX

Po ceni se prodajo: 3 novi lahki enovprežni vozovi, 2 zvožena lahka dvovprežna voza, 1 kučir-voz, 1 koleselj, 1 krit voz. — Popravki vsake vrste se izvršijo solidno in po ceni. Henrik Krivanek, kolar, sedlar in pleskar v Mariboru, Sofienplatz; v gradu. 496 (6-6)

XXXXXXXXXXXX

Kovaškega pomočnika in učenca sprejme Alojz Kores, kovač v Mariboru, Koroška ulica 84. 571 (3-2)

Posestvo, ki obsega 13 oralov zemlje, hiša, hlevi, sadonosnik, vinograd z amerišskimi trtami zasajen, lepi travniki, polje, gozd, vse v lepi legi, se proda: Vukovski dol št. 33, pošta Jarenina. 569 (3-1)

Odda se takoj služba organista v Remšniku. Prednost imajo samski rokodelci. 572 (3-2)

Takoj se sprejme pri Sv. Barbari v Halozah organist in mečnar. Organist mora biti Cecilijanec in tenorist ter oženjen. Dohodki so dobri. Zeli se, da se osebo predstavi. Cerkevno predstojništvo. 573 (3-1)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni proda pri Karlu Sinkovič, ključavničarski mojster v Mariboru. 876

XXXXXXXXXXXX

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo, ozdravi vsako perutnino, ki obesa perutnice, je driljava, ima zapečene sadke in vam včasih zalega do sadnega komada pogine. — Pošljite 85, 55 ali po 100 vin. naprej in naročite Palme z navodilom poštne prosto. I. E. Weixl, tičjeklajni preparati Maribor, Sofin trg 3.

Gostilno se išče v najem ali v nakup, takoj kupim eno manjšo trgovino. Ponudbe na F. Lipovec Vogričevci pri Ljutomeru. 561 (3-2)

Učenca z dobrimi sprichevali sprejme takoj v svojo trgovino g. Franc Korošec v Gorzji Radgoni. 589 (1)

Zelo dobro idoča trgovina z me- šanim blagom tik romarske cerkve na Slov. Stajerskem se zaradi bolezn odda v najem na 5 let. Več pove uredništvo. 584 (3-1)

Dva krojaška pomočnika se sprej- meta na stalno delo pri Alojziju Hoffmann, Deutsch-Feistritz bei Peggau. 591 (2-1).

Ena prodajalka in ena učenka zmožni slovenskega in nemškega jezika se sprejmeta pri g. K. Zamolo v Framu, trgovina z mešanim blagom. 586 (3-1)

Kupiti želim dva že rabljena, vendar v dobrem stanu ohranjena ostra kamena, kojih vak meri 86 colov v premeru in približno 6-8 colov v visokosti. Znata biti tudi različna, vendar pa ostra. Rabiti bi njiju za luščenje bučnic. Fran Schlosser, Sv. Barbara pri Mariboru. 585 (2-1)

Služba organista in cerkovnika pri romarski cerkvi v Pušavi je razpisana. Prednost imajo Cecilijanci in rokodelci. 600 (3-1)

Organist ki opravlja ob enem službo cerkovnika, se sprejme s 15. septembrom t. l. pri sv. Florijanu blizu Rogata. Lahko je oženjen ali samec. Več kaknega primerne rokodelstva ima prednost. Plača po dogovoru. Cerkevno predstojništvo Sv. Florijan pri Rogatu dne 25. avgusta 1907. 595 (1-1)

Izjava. Podpisani izjavljam, da so besede, katere sem govoril o gđ. Vučnik učitelj v št. Rupertu v Slov. gor. neresnične in jih javno prekleham. Jan. Kmetič, šol. nač. 603 (1-1)

Gostilna z prostorom lesne trgovine, zraven potrebne sobe, se da v najem ali proda s 1. oktobrom. Gostilna dobro idoča, železniška postaja, na 3 stranski cesti, zavezana z 39 oralov polja gozda in travnikov. Cena po dogovoru. Kje pove upravnistvo. 596 (3-1)

Majarja s 1. novembrom za Ja- renino išče baron Twikel, Maribor. 599 (2-1)

V najem se išče dobro idoča pekarija, ponudbe naj se pošiljajo na Franc Sotošek, post. restant Koprivnica št. 29 pri Rajhenburgu Stajersko, do 30. septembra. 294 (3-1)

Harmonika

nova, hromatična, domačega sistema, elegantnega dela, se odda po nizki ceni. Naslov pri upravnistvu. 598 (3-1)

Dva dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje pri krščanski rodbini v Mariboru. Gerichtshofgasse št. 30. — Čedna in zračna soba s posebnim vhodom. 583 (3-1)

Zahvala.

Povodom smrti moje ljube, nepozabne soproge gospe

Terezije Kopic

so mi došli od vseh strani dokazi prisrčnega sočutja. Za iste kakor za mnoge poklonjene krasne vence in šopke, izrekam najtoplejšo hvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so tako mnogobrojno prihiteli od blizu in daleč, da spremijo rajnko na zadnji poti. Posebno se še zahvaljujem za vdeležbo pri pogrebu preč. duhovščini, g. pevcem za ganljive nagrobnice, ljubim koleginjam in kolegom iz Sv. Lenarta in sosednih šol, slavni čitalnici, g. županu Sedmineku, njegovim svetovalcem, c. kr. sodn., davč. in privatnim uradnikom, g. zdravnikoma, fin. straži, žandarmariji, in končno vsem tukajšnjim damam in gospodom.

Sv. Lenart v Slov. gor., dne 23. avg. 1907.

601 (1-1)

Kopic, naduč.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

vabi na

občni zbor

ki se vrši dne 6. septembra 1907 ob 10 uri predpoldan v zadržnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Prečitanje revizijskega poročila „Zadržne zveze v Celju“. 2. Volitev novega načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 3. Raznosterosti.

Načelstvo.

Izjava.

Z ozirom na izjavo g. V. Kronvogla v št. 40 „Slov. Gosp.“ z dne 16. avgusta 1907 izjavim sledeče: g. V. Kronvoglu ne sem res govoril one stvari o Fr. Kramberger, in sicer popolnoma trezen, ne pa kakor sem pri obravnavi rekel pijan: g. V. Kronvogla je torej v tej stvari popolnoma nedolžen, zahvalim se mu, da ne nostopi proti meni poti tožbe, in mu rade volje povrnem vse stroške, kakor sva se to pogovorila med pričami.

592 (1-1)

F. Krajnc.

Pristopajte h Kmečki zvezi!**Izjava.**

Podpisana Marija Nemec, šivilja v Šalencih, obžalujem da sem Lizo Kšela, posestnico in njeno hčerko Jozefo Kšela, obe iz Šalence, pismeno in ustmeno na nedopustno podoben način žalila, prosim oboje za javno odpuščanje in se njima odkritosrečno zahvalim za prizanešeno sodnijsko kazen. Tudi se obvezem plačati vse stroške. 597 (1-1) Marija Nemec.

Zahvala.

Požar mi je dne 26. julija hram, pohištvo in gospodarsko pripravo uničil. Bil sem zavarovan, a pogodba se je že pred dvema mesecema razveljavila, ker nisem zavarovalnine plačal; tudi nisem imel pravice do odškodnine. Ogersko-francozka zavarovalna delniš. družba: „Franco Hongroise“ mi je pa vendar na zelo kulantni način povzročeno škodo izplačala. Za ta velikodušen čin se tem potom prisrčno zahvaljujem ter to družbo vsakemu najtopleje priporočam.

Lukavški vrh pri Negovi, dne 24. avgusta 1907.

Mihael Lukman, l. r.

Jože Klemenčič l. r.

svedoka.

593 (1-1) Jakob Šiško l. r.

Karol Kocijančič
kamnoseški mojster
MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.
Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.
456

Demetrij Glumac
kotlar
Ptuj, Poštna ulica 5525
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.
Popravki vsake vrste ceno in hitro.
Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Karol Sinkovič,
ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev
Maribor, Puffgasse 9.
Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljše za industrijo in poljedelstvo
Climase Bohsel-motorji
pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2, do 2 1/2, vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.
Karol Sinkovič,
zastopnik Climase Bohsel-motorjev.
876 10-9

Zahtevajte brezplačno
moj veliki cenik z slikami od raznih ur, zlatnine in srebrnine.
Mihael Jiger-jev sin
MARIBOR, Poštna ulice
pooblaščen izvedenec
Roskopfova remonter ura z švicarskim Anker 5 kron.
Fina srebrna remonter ura K 7-60; ista z dvojnim pokrovom K 11-50.
Kar ni po godu se lahko zamenja ali pa vrnem denar.

Med. univ.
dr. Alojzij Kraigher
uljudno naznanja, 565 (5-2)
da se je naselil kot **praktični zdravnik** pri **Sv. Trojici v Slov. gor.**
kjer ordinira v hiši gospe Resinsky.

Franc Korošec
trgovina z železom in mešanim blagom
v Gor. Radgoni
pri Škerlecu
priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev z zlatimi napisi, tudi kotle, štedilnike, železne reči vsake vrste, barv, lakov, karbolineum, veliko zalogo cementnih izdelkov, vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

Slovenski fotograf
Wiljem Pik v Celju
naznanja, 602 (1-1)
da je ob priliki blagoslovljenega zvonov na gori Oljski naredil več slik, in prodaja iste: manjše po 3 K, večje po 4 K.
Istočasno se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih razglednic.

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiro sukna za moške. Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilenih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.**M. E. ŠEPEC,**

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Maribor M. Berdajs Sofijin trg
trgovina s špecerijskim blagom in semeni priporoča:
Ia Barthelnovo apno za poklaje,
brusne in mlinke kamne vsake
velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Restavracija „Narodni dom“
v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati v steklenicah, Zdravčev jutomeržan, dr. Stuhelov haložan i. dr.
Piva: budljevsko in ob veseloah tudi akeljsko laško.
Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistiti deskovlinski in slavnemu občinstvu v izvedenju vseh o to stroko opajočih del in popravil.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega orodja za rokodelce, vse vrste železnine, traverze, kove, petli, vodovodne naprave itd. Portland in Roman cement, apno itd. Vse po najnižji ceni!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

trgovino s premogom
in raznimi drvmi

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej. Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreči, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvmi, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizeljčana po najnižji ceni.

Prodaja: Angasse št. 15.

Pozor, kupovalci!**Jožef Ulaga****v Mariboru, Tegethofova cesta 21.**

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: fine volnene obleke za spomlad vsake barve, velikansko izbiro lepih svilenih robcev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke**v Račju**

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Galsorju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT**MARIBOR, Karčovina 138**

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva**Franca Pleteršek.**

Mojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da se preselim v Koroško ulico št. 10 in prosim tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo**Ptuj**

nasproti pošte in gostilne Vraške priporočata slav. občinstvu svoje najnovejšo zalogo manufakturnega blaga ter vabita k obilnemu obisku.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg**v Ljubljani**

priporoča svoje

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =**POSOJILNICA V MARIBORU**

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/4%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit.

Rental davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni pololetno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urduje se v torkih, sredo, četrtkih in sobotah dopoldne, izveniš praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih naprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizararskih izdelkov.

Delavnica:

Hengasse 4.

Prodaja pohištva:

Na novem trgu, Freuhausgasse 1.

Kapljice za želodčni krč.

Stane ena steklenica
50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu**MARIBOR, Glavni trg št. 15.****Žganje proti trganju.**

Prav dobro mazilo pri prehlajenju
v zglobovih in udih. Cena 1 K.

v glavni cesti, pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15.**Zahtevajte**

zastonj, da se vam pošlje ilustrirani cenik

z nad 1000 slikami.

Št. 365. Srebrna damska

remontar ura gld. 3-50

Št. 322. Srebrna remon-

toar ura za gospode 3-50

Št. 337. Srebrna anker

ura, 15 kamenov, gld. 5.

dvojni pokrov gld. 6-50

Št. 341. Srebrna anker

ura, dvojni pokrov, 15

kamenov, zelo močna gld. 7-9-50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni

svoti nazaj.

Anton Kiffmann,

največja zaloga ur srebrnine in zlatega

blaga. Ekspert v vse defele.

Maribor M. S. Štajersko.

Slika 1 pol nar. velikosti.

največja zaloga ur srebrnine in zlatega

blaga. Ekspert v vse defele.

Maribor M. S. Štajersko.**„CROATIA“**

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od

občine svobodnega in

kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje

proti požaru in vpepelitvi po bliski nepremičnine vsake vrste: hiše,

gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd. ter premičnine, kakor:

hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago

v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavljenih rut, negavilo itd. Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjaia.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojz Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov.

Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)

priporoča celemu okraju različna

semena: deteljino, travno itd., galico,

liče trake iz gumija, lopate, kose,

brizgalnice, Tom. žlindro, železo ter

vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Zanesljivo naj-
boljše, lahko-
tekoče**mlatilnice, geplje in čistilnice****„MERKURJU“ P. Majdič v Celju**

na največja slovenska trgovina z železnino.
Bogata zaloga vseh stavbenih potrebščin, vodovodnih naprav, štedilnikov in železnega pohištva. — Ceniki zastonj.

kakor vse vrste
poljedelskih strojev
dobite pri

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!